

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1892.

Andra Kammaren.

N:o 39.

Lördagen den 7 maj.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 30 nästlidne april.

§ 2.

Föredrogos och bordlades för andra gången:

statsutskottets memorial och utlåtanden n:is 69, 70 och 71; samt
bevillningsutskottets betänkande n:o 10.

§ 3.

Till fortsatt behandling företogs bevillningsutskottets betänkande
n:o 9, angående tullbevillningen.

Enligt den af kammaren beslutade föredragningsordning förekom
dervid först

Punkten 1.

*Ang. tullen af
album.*

Under rubriken *Album eller delar deraf* upptog det af Kongl.
Maj:t framlagda förslag till tulltaxa samma tuilsats som den nu gäl-
lande eller 2 kronor per kilogram.

Utskottet hemställde i nu föredragna punkt: att tullsatsen under
ifrågavarande rubrik måtte nedsättas till 1 krona per kilogram.

Häremot hade utskottets samtliga ledamöter från Första Kammaren,
nemligen herrar friherre *Barnekow, Fock, Sederholm, Lithander, Alm-
ström, Cavalli, Stephens, P. J. Andersson, af Burén* och *Philipson*,
i en vid punkten fogad reservation hemställt, att Kongl. Maj:ts förslag
måtte bifallas.

Ang. tullen å *album.* Ordet begärdes af

(Forts.)

Herr Olsson i Ättersta, som yttrade: Det synes, som om det behöft ställas en allvarlig uppmaning till bevillningsutskottets ledamöter att i detta förslag gå hvarandra till mötes. Det har väl lyckats i vissa fall. Men det synes också, att ledamöterna hade i andra fall bort gå hvarandra litet mer, än som skett, till mötes, hvarigenom kanske skulle hafva uppnåtts ett bättre resultat, än det, som framgår af betänkandet. Ställningen är ju för närvarande inom Riksdagen sådan, att man på förhand icke kan veta, hvilken af de olika åsigheterna i detta ämne skall segra. Utgången tyckes så att säga vara beroende af den allra minsta lilla öfvervigt å endera sidan. Ledamöterna inom utskottet hade under sådana omständigheter, synes det mig, bort gå hvarandra till mötes på halfva vägen. Då vi nu veta, att i regeringens förslag spanmålstullarne ansågos utgöra en sorts basis, emedan de utbrötos och behandlades särskildt, samt att dessa tullar sedermera blifvit nedsatta till hälften, så synes det mig också, att utskottet skulle hafva sökt enas om ett förmedlingsförslag i afseende å industritullarne på det sätt, att man å ena sidan jemkat å regeringens förslag och å den andra offrat något af den mening, som så strängt hållit på tullfrihet. Detta förfarande är kanske ännu icke för sent att iakttaga, då de olika besluten i den föreliggande frågan komma från kamrarna till utskottet för att blifva sammanjemkade. Beträffande särskildt den nu föredragna punkten, så skall jag taga mig friheten hemställa, att kammaren måtte gå en medelväg mellan reservanternas och utskottets förslag samt bestämma den ifrågavarande tullsatsen till 1 krona 50 öre, under förhoppning derom, att kammaren vid några af de följande punkterna kan försöka taga fasta derpå och gå en medelväg mellan ytterligheterna i utskottets förslag.

Vidare anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Då föregående talaren i viss mån ville ställa en uppmaning till bevillningsutskottets medlemmar, att de mera bort gå hvarandra till mötes i de frågor, som i detta betänkande föreligga, än fallet varit, skall jag be att få erinra, att vi verkligen sökt göra hvad vi kunnat i det hänseendet, särskildt vi ifrån Andra Kamraren. Men Första Kamrarens utskottsledamöter hafva från början ställt sig på en afgjord, bestämd tullskyddsständpunkt, hvilken det varit nästan omöjligt att öfvervinna. Det var först sedan Riksdagen genom sitt beslut i spanmålstullarne verkligen visat, att öfvervigten låg på vår sida, som det var möjligt att komma till uppgörelse i några punkter, såsom väl kan synas af betänkandet. Då var emellertid första punkten angående »album» redan behandlad, och det har icke lyckats att sedermera få någon ändring deri. Såsom exempel på hvad det omnämnda förhållandet dock åstadkommit, vill jag nämna, att vi inom utskottet hade sammanräknat öfver 100 voteringsrättigheter i afseende på olika artiklar

och olika tullsatser. Deraf hade bort blifva en gifven följd, att utskotts-*Ang. tullen å*
betänkandet haft att uppvisa ett motsvarande antal reservationer. Så *album.*
är dock icke förhållandet. Under påskveckan, då man hade ledighet
på andra håll, var en mindre redaktionskomité, tillsatt af utskottet,
samlad; efter flera dagars underhandlingar lyckades den komma der-
hän, att man kunde sammanjemka förslagen beträffande omkring 40 å
50 tullsatser. Längre kunde man icke komma. Det visade sig emel-
lertid ganska snart, att den uppgörelse man gjort den ena dagen var
man färdig att bryta den andra. Detta hade ock till följd, att, när ut-
skottet sedermera samlades in pleno, det icke var möjligt att få alla
dessa uppgörelser, som gjorts inom redaktionskomitén, att stå fast. För
min del vill jag bestämdt påstå, att benägenhet för tillmötesgående från
Andra Kammarens utskottsledamöters sida ingalunda fattats, snarare
tvärt om. Jag tror snarare, att vi varit nästan alltför medgörliga, och
jag sjelf måhända icke minst. Mina kamrater inom utskottet kunna
samfäldt intyga, att jag såsom vice ordförande i utskottet mer än en
gång från deras sida fått uppbära förebråelser för, att jag kanske varit
alltför eftergifven och sökt medla oftare än nödvändigt varit. Jag för
min del vill således visa tillbaka den beskyllningen, att vi icke visat
tillräckligt tillmötesgående från vår sida, och att vi skulle bära ansvaret
för de följder, som deraf kunna blifva förorsakade. Männe det hade
 varit bättre, om vi endast sagt ja och amen till allt hvad Första Kam-
marens utskottsledamöter behagat yrka i fråga om dessa tullar?

Hvad nu särskildt den föredragna punkten beträffar, ber jag få
erinra om, att utskottet, d. v. s. den majoritet som i utskottet för detta
fall varit bestämmande, uteslutande stödt sig på hvad embetsverken i
denna fråga yttrat. Jag skall dessutom be att få erinra om, att en
annan likartad artikel, som förekommer i tulltaxan men icke i be-
tänkandet, nemligen bokpermar, drager precis samma tullsats, som nu
är föreslagen för album, och under sådana förhållanden kommo utskotts-
ledamöterna från Andra Kammaren till det resultat, att man borde hålla
på den tullsats, som gälde före 1888, eller en krona. Med hänsyn här-
till anhåller jag, att kammaren måtte bifalla utskottets hemställen i denna
punkt.

Herr Gumælius: Herr Olsson har fäst uppmärksamheten på, att i
en eller annan punkt, flere eller färre, det kan bli anledning för ut-
skottet att taga i öfvervägande, huru vida man icke kunde än engång
söka sammanjemka de skilda meningarna. Det kan ju hända, att detta
skulle vara tillämpligt i denna punkt, men om man utgår från den
åsigten, kan jag icke rätt förstå, huru man kan komma till det förslag,
som herr Olsson framställt. Kongl. Maj:t har här föreslagit en tullsats
på 2 kronor, och detta har tillstyrkts af Första Kammarens utskottsle-
damöter och antogs i går af Första Kammaren. Våra representanter i ut-
skottet ha bestämt sig för att föreslå en tullsats på 1 krona, och det
är det förslaget, som nu föreligger. Skulle man tänka på en samman-
jemkning inom utskottet för att komma till 1,50 — huru vida det

Ang. tullen å
album.
(Forts.)

finnes skäl dertill yttrar jag mig icke för närvarande om — borde väl utskottet ha dessa båda beslut att ställa emot hvarandra. Antoge man herr Olssons förslag, skulle det blott leda till ett sammanjemkningsförslag på 1,75, men detta vill icke herr Olsson föreslå oss att gå in på. Jag vill således på de af herr Johansson i Noraskog anförda motiven hemställa om en tullsats på 1 krona, såsom utskottet föreslagit.

Herr Swartling: Då den nu gällande tullsatsen på album bestämdes så nyligen som 1888, torde redan deri ligga skäl för bifall till det nu framlagda förslaget om bibehållande af samma tullsats, och detta så mycket mera, som ofta återkommande rubbningar i tullsatserna på industriella alster icke kunna annat än på ett mycket menligt sätt inverka på näringarna. Men då dertill kommer, att denna tullsats medfört den goda verkan, att importen af album, som väl i allmänhet kunna betraktas såsom lyxartiklar, då de som vanligen införas äro mycket fina och dyrbara, nedgått från ett värde af 163,000 kr., i rundt tal, till 88,000 kr., synes det mig, som om denna inverkan hade varit mycket god och att det icke funnes något skäl att nedsätta tullsatsen. Då derjemte något yrkande om nedsättning af tullen å vissa slags böcker, hvilka draga samma tullsats och som äro nära beslägtade med vissa slags album, icke är gjordt, ber jag att få yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr Olsson i Ättersta: Då vice ordföranden i utskottet vände sig mot mig och tillbakavisade, såsom hans ord föllo, den beskyllning, som jag tillätit mig uttala mot utskottets ledamöter för bristande till mötesgående, tycktes han ha antagit, att jag menade utskottsledamöterna från denna kammare. Men det var ingalunda min mening, utan jag sade tydligt, att det syntes mig hafva varit önskligt, om tillmötesgående kunnat åstadkommas, så att man derigenom blifvit fri från ytterligheterna å båda sidorna. Det var ingalunda min mening att uttala något klander mot utskottsledamöterna från denna kammare.

Hvad sjelfva mitt förslag angår, har jag åsyftat det resultat, att tullen skulle sättas till 1,50, och jag tror att detta skulle vinnas, om denna kammare med stor majoritet antoge detta förslag och det sedan segrade i den gemensamma voteringen. Men kan samma resultat vinnas äfven på annat sätt, så har jag ingenting deremot.

Herr J. H. G. Fredholm: Ett tillmötesgående från Andra Kammarrens utskottsledamöters sida skulle icke kunna hafva visats på annat sätt, än att vi i alla punkter fått göra offer af vår uppfattning om tullsatsens lämpliga storlek. Den ståndpunkt vi inom utskottet hade att intaga var att så vidt möjligt bibehålla nu gällande tullsatsen, men i alla punkter, der meningsskiljaktighet rådde, voro de af Kongl. Maj:ts föreslagna tullsatserna mycket högre. Ett tillmötesgående från vår sida skulle således konsekvent ha medfört en höjning af alla tullsatsen och det kunde vi icke gerna vara med om.

Hvad särskildt nu ifrågavarande artikel beträffar, drager den en öfverdrifvet hög tull, i vissa fall uppgående ända till öfver 50 procent af varuvärdet. Då det måste förefinnas ett rimligt förhållande mellan de olika tullsatserna, och då man har en tullsats af 1 kr. på lösa bokpermar, som äro i det närmaste jemförliga med album, samt 1 kronas tullsats på portföljer, hvilka äro nära nog af samma beskaffenhet som album, synes det mig fullt motiveradt att icke åsätta album en högre tull än 1 krona. Den förut gällande tullsatsen höjdes till 2 kronor år 1888, men det var i samband med det s. k. nya systemets införande, och att den omständigheten i och för sig skulle vara ensamt afgörande för bibehållandet af denna höga tull, det kan jag icke finna, hvarför jag anhåller om bifall till utskottets hemställan.

*Ang. tullen å
album.
(Forts.)*

Herr vice talmannen Danielson: Blott några få ord. Jag tror, att ingen af oss kan förneka, att denna vara är och bör betraktas som en lyxvara, och då förefaller det mig märkvärdigt, hvilken åsigt man än har om tullsatserna i öfrigt, att man vill nedsätta den tullsats, som förefinnes. Det synes mig vara mycket oegentligt. Då, såsom redan är nämndt, importen af denna vara i någon mån sjunkit sedan tullens förhöjning, tycker jag, att vi borde hålla på samma tullsats, som nu är gällande. Jag tror icke på det der talet om sammanjemkning inom utskottet, utan vi få nog pröfva våra krafter och våra önskingar i de gemensamma voteringarna, och således lär det icke vara mycket att tala om den saken nu. Men då detta är den första punkten i betänkanDET, som handlar om lyxartiklar, kan jag icke annat än uttala den mening, att man i fråga om dylika artiklar åtminstone icke bör sänka den tull, som finnes dem åsatt. Jag yrkar således afslag å utskottets hemställan och bifall till Kongl. Maj:ts och första kammarreservanternas förslag.

Härmed var öfverläggningen i detta ämne slutad; och efter det herr talmannen till proposition upptagit de olika yrkandena, biföll kammarreservanternas utskottets hemställan.

Punkterna 2—4.

Biföllos.

Punkten 5.

Under mom. a) hemställde utskottet, att tullsatsen under rubriken *Ang. tullen å
Band: silkessammets- och helsiden-* måtte bestämmas till 8 kronor per kilogram. *silkessam-
mets- och hel-
sidenband.*

I afgifven reservation hade deremot herrar *Sederholm, Almström, Cavalli, af Burén* och *O. B. Olsson* föreslagit, att tullsatsen under rubriken *Band: silkessammets- och helsiden-* måtte bestämmas till 12 kronor per kilogram.

Ang. tullen å
silkes-
sams- och hel-
sidenband.

(Forts.)

Efter föredragning af punkten anförde

Herr Ola Bosson Olsson: Herr talman, mine herrar! Då jag icke kunnat dela det slut, hvartill utskottet kommit i denna punkt, har jag reserverat mig mot utskottets hemställan, hufvudsakligast med hänsyn dertill, att den tull, som pluraliteten inom utskottet föreslagit för sidenband och mera dylikt, icke är så hög, som den borde vara i betraktande deraf, att sidenband och siden i allmänhet icke äro någon-ting annat än lyxartiklar. Så frihandlare jag än är, anser jag därför, att sidenband just till följd af denna sin egenskap af lyxartikel bör draga högre tull, än hvad utskottet behagat sätta derå. Jag vill erinra, att före franska handelstraktatens ingående, eller före 1864, tullen å helsiden var 14 kronor 12 öre per kilogram och tullen på halvesiden 7 kronor 6 öre per kilogram. Kan det då vara skäl att nu nedsätta denna tull så betydligt under det belopp, hvartill tullen å sidenvaror uppgick före år 1864, då man ju måste medgifva, att här är fråga om en lyxartikel? Eller vill man nu icke medgifva detta, måste man väl åtminstone medgifva, att sidenband är en mindre behöflig vara och icke någon s. k. nödvändighetsvara. I alla fall anser jag, att varan i fråga nu gerna kunde draga till och med samma tull som den hade före franska handelstraktatens ingående.

Man kan fråga sig, hvarför tullen sattes ned så betydligt vid det tillfälle, då franska handelstraktaten ingicks. Ja, det var för att man ifrån svensk sida skulle lemna någon ersättning för de fördelar, som Sverige kom i åtnjutande af genom denna traktat. Man ansåg sig då böra jemka i detta afseende. Det är af denna anledning, som tullen å helsiden nedsatts till 2 kronor 80 öre och tullen å halvesiden till 2 kronor 35 öre per kilogram.

Men då den franska handelstraktaten nu icke längre ligger i vägen för höjande af ifrågavarande tullsats, är det min åsigt, att densamma bör sättas åtminstone till hvad Kongl. Maj:t föreslagit, eller 12 kronor. Derför ber jag att hvad denna punkt beträffar få yrka bifall till hvad Kongl. Maj:t föreslagit.

Häruti instämde Herrar Nilsson i Skärhus, Petersson i Runtorp, Svensson i Olseröd och Peterson i Boestad.

Herr Anderson i Tenhult yttrade: Herr talman! Då Första Kammaren å nu ifrågavarande artikel antagit en tull på 12 kronor, skulle det förefalla mer än besynnerligt, om denna kammare bestämde ett lägre belopp. Jag får därför i likhet med den föregående talaren yrka afslag å utskottets hemställan och bifall till Kongl. Maj:ts proposition.

Herr Eriksson i Elgered: Herr talman, mine herrar! Då det gäller importtullar, är det obestriddigt, att dessa måste hänföras antingen till *finanstullar* eller också till *skyddstullar*. Hvad då de förstnämnda

eller *finanstullarne* angår, är det uppenbart, att sådana tullar icke gerna kunna komma i fråga å andra varor än dem, hvilka uteslutande införas eller importerats från utlandet, under det att ingen tillverkning eller produktion af sådana varor förekommer inom landet. Hvad då särskildt vidkommer dessa tullar, kunna de ju icke hafva någon annan betydelse än endast den, att de äro en inkomst för statsverket. Hvad som då företrädesvis har hitintills ansetts och fortfarande måste anses såsom det mest tjenliga i fråga om att använda detta system, är väl att beskatta lyxartiklar och att sålunda anse tullar på lyxartiklar i första rummet såsom finanstullar. Men uppenbart är, att gränsen mot skyddstullar måste gå nedåt, så att säga, och successivt nedåt, så att i samma proportion som finanstullarne närma sig till skyddstullarne, i samma mån måste de också blifva mindre. Det torde emellertid vara mycket svårt att bestämdt uppdraga gränsen.

*Ang. tullen å
silkes-
sammets-
och hel-
sidenband.
(Forts.)*

Hvad nu återigen *skyddstullarne* angår, så får jag säga, att jag under åhörandet af den debatt, som förliden afton egde rum här, icke kunde komma till annan slutsats, än att man här gjort sig skyldig till öfverdrifter från ömse sidor. Jag hörde till och med frihandlare påstå, att det vore märkvärdigt, att det begärdes eller skulle kunna behövas eller ifrågasättas det minsta skydd. Så frihandlare jag än är, kan jag åtminstone icke acceptera ett sådant påstående. Ty det är alldeles uppenbart, att, då de flesta af Europas nationer omgärdat sig med skyddstullar, vi sjelfva skulle slita långt mera ondt, om icke någon skyddstull förekomme hos oss. Och faktum är, att äfven under frihandelsregimen skyddstullar förekommit. Det skulle förefalla mig högst underligt, om man på annat sätt kunde förklara åtskilliga af de tullsatsar — det var icke mindre än 400 — som funnos upptagna i den tulltaxa, hvilken gälde närmast före 1888. Vidare är det uppenbart, att, då fråga är om skyddstullar, tullsatserna måste afvägas allt efter förhållandena, så att tullen sättes högre, när det gäller en vara, som är mera förädlad och som närmar sig gränsen för lyxartiklar, och behöfvat af skydd för svenskt arbete är större, men naturligtvis lägre tullsats eller mera frihet medgifves, så snart det gäller en vara, som är mera nödvändig och som närmar sig gränsen för en råvara o. s. v. eller ett produktionsmedel. Vi veta också, att, medan frihandels-systemet var rådande i vårt land, tullfrihet medgafs för råvaror och halffabrikat, liksom äfven för produktionsmedel — jag begagnar uttrycket *produktionsmedel*; jag syftar dermed i synnerhet på maskiner och redskap och sådant, som användes vid all slags produktion. Det är uppenbart, att dessa saker och artiklar i allmänhet behöfva vara tullfria. Ty annars uppstode ett alla näringars krig emot alla. Och af denna kamp, af detta alla näringars krig emot alla skulle följden blifva, att just *de näringar*, som man ville *skydda*, i sjelfva verket icke erhöle *något skydd*. Jag tänker mig nemligen, att om vi hade höga spanmålstullar och höga tullar på maskiner och redskap, men eljest låga tullsatsar, de öfriga näringarna gifvetvis skulle komma att lida af dessa tullar på jordbrukets och industriens alster, och detta sedan komma

Ang. tullen å silkessam-
metts- och hel-
sidenband.
(Forts.)

att menligt återverka på de näringar, som man med nämnda tullar ville skydda, så att de icke finge någon fördel af sitt tullskydd. Enligt mitt förmenande bör man tillse, att de tullar, som åsättas, komma att stå i tillbörlig proportion till hvarandra. Och jag anser, som sagdt, att hvarken råvaror eller produktionsmedel böra draga någon tull. Derför hoppades jag, då man i går qväll här fattade beslut om tullfrihet för maskiner och redskap, att den dag snart skulle randas, då i ren konsekvens med nyssnämnda beslut lifsmedelstullarne skulle varda fullt afskaffade. Men i samma proportion som en vara är mindre nödvändig, d. v. s. närmar sig gränsen för lyxartiklar, och mera förädlad, anser jag i likhet med tullvännerna — om jag ock till följd häraf skulle betraktas som half protektionist — att för denna vara skydd behöfves. Jag tror icke, att någon vill skjuta så långt öfver målet, att han söker absolut bortförklara detta förhållande. Något sådant kan icke gerna lyckas. Det synes mig vara ett faktum. — Och jag får säga, att, hvad tullkomiténs betänkande rörande lyxartiklar beträffar, jag för min del, då det är fråga om tull på dessa artiklar och öfverflödsvaror, icke kan finna, att detsamma är så klandervärdt, som många af mina meningsfränder låtit påskina. Jag kan sålunda icke, *principiellt taget*, fullt dela den uppfattning, till hvilken utskottets ledamöter från Andra Kammaren kommit i fråga om dessa tullsatser.

Men jag får säga till sist — sedan skall jag icke besvära herrarne längre i denna fråga — att det för mig finnes *ett annat skäl*, hvarför jag icke *för närvarande* kan gå med på de nu föreslagna tullsatserna. Jag tänker mig den möjligheten, att de kanske icke äro så synnerligen bra för vårt land. Det finnes visserligen många frihandlare, hvilka påstå, att, om vi få höga tullsatser å lyxartiklar, dessa tullsatser så småningom skola verka derhän, att de *förtaga* statsverket icke så litet tullintäkter. Men jag föreställer mig, att de af våra motståndare i denna fråga, hvilka varit ledamöter i nämnda tullkomité och hvilka kommit till en motsatt uppfattning med afseende på statsverkets inkomster af höga tullar å lyxartiklar, icke äro så fullständigt i saknad af hvarje politisk blick och finansiell kännedom, att icke de därför skulle kunna bedöma denna fråga. Det kan icke heller fattas intresse för dessa tullvänner att understödja en regering, tagen ur deras eget led; men därför att de å ena sidan vilja understödja sin regering och å andra sidan hysa den vissa tillförsigt, att man genom dessa tullar skulle bereda statsverket större inkomster, är det, som de kunnat vara med om dessa höga tullsatser å lyxartiklar. Då, som jag nu visat, nyss antydda farhåga för minskade tullinkomster är enligt mitt förmenande ogrundad, så skulle jag, *principiellt taget*, mycket väl kunna vara med om dessa tullsatser, ehuru jag måste bekänna, att jag icke precis i allt gillar ställningen emellan de olika tullsatserna å dessa lyxartiklar. Dock ämnar jag, åtminstone hvad denna punkt vidkommer, rösta för hvad reservanterna i sin reservation hemställt. — Men just detta faktum: *staten komme att erhålla förökade inkomster* gör, att jag *för närvarande* icke kan öfver hufvud taget vara med om de föreslagna

tullsatserna. Jag fruktar nemligen för att i närvarande stund bereda statskassan allt för stora inkomster. Följden deraf skulle endast blifva att, när en skattereglering omsider skulle företagas, när det en gång komme dertill, att grundskatterna måste afskrifvas och rust- och roteringsbördorna aflyftas — möjligt är ju äfven, att statens inkomster af bränvinstillverkningen komme att minskas — och då det sålunda blefve nödvändigt att tillgripa några åtgärder för att fylla den statsbrist, som på nämnda sätt uppstode, det vore särdeles godt, om det stode en väg öppen att på lämpligt sätt genom högre beskattning, särskildt då genom finanstullar, bereda statsverket större inkomster. Jag befarar, att, om en mängd tullar *nu* tillkomme, som föranledde ökade statsinkomster, det endast skulle uppstå nya behof för de magtegende, så att man snart nog åter måste begagna sig af extra åtgärder för att få budgeten att springa upp till erforderligt belopp.

Herr talman! Jag har velat säga detta utan att göra något yrkande.

Herr Olsson i Sörnäs: Herr talman! Emedan jag anser, att den här föredragna punkten står i visst sammanhang med punkten 113 i detta betänkande, har jag begärt ordet för att nämna, att, då denna fråga förelåg till behandling i utskottet och olika yrkanden gjordes beträffande tull å sidenväfnader i allmänhet, nemligen dels om en tull af 12 kronor i enlighet med Kongl. Maj:ts förslag och dels om en tull af 8 kronor, jag var ibland dem, som framstälde ett medlingsförslag, att tullen måtte sättas till 10 kronor. Jag fick emellertid ej tillräckligt understöd inom utskottet, hvarför jag lät mina betänkligheter fara och biträdde utskottets förslag; detta af det enkla skäl, att tullen i Norge för närvarande är 2 kronor 35 öre och tullen i Danmark lär vara 8 kronor. Jag anser då, och med hänsyn till att vi för närvarande hafva en tull på 2 kronor 80 öre, att steget vore ganska bra uttaget, om vi satte tullen till 8 kronor, hvadan jag icke kunde vara med om mera.

Men jag må öppet förklara, att om det är så, att kammaren nu beslutar en tull af 12 kronor, jag för min del visst icke skall hafva något deremot. För närvarande yrkar jag emellertid på tullens sättande till 8 kronor.

Herr Johansson i Noraskog: Jag ber att få fästa uppmärksamhet på en sak vid denna punkt, den nemligen att man icke skall tro att, om man sätter hvilken tull som helst å ifrågavarande artikel, statens inkomst skall komma att ökas i samma proportion som tullsatsen. Det är så långt ifrån förhållandet, särskildt i afseende å sidenväfnader m. m., att till och med tullkomitén har varnat för att gå för långt i detta hänseende. Tullkomitén yttrade nemligen: »Den lätthet, hvarmed sidenväfnader» — och detta gäller naturligtvis i ännu högre grad om sidenband — »kunna göras till föremål för oloflig införsel, bjuder dock att vid bestämmande af tullsatser derå gå till väga med varsamhet, så att icke frestelsen till lagöfverträdelse må blifva allt för stor.» Det visade

*Ang. tullen å
silkesam-
mets- och hel-
sidenband.
(Forts.)*

när man, såsom vi, har vigttull till grund för beskattningen, så följer också deraf, att man skall kunna vinna en bättre och rättvisare tullbeskattning, måste man hafva en stor specifikation. Vigttullen har man infört icke blott för bekvämlighetens skull, utan äfven för att på de mindre tullplatserna förebygga den svårighet vid tullbehandlingen, som skulle vara förenad med en större specifikation och äfven af andra skäl.

Nu finnes det sidenväfnader, som kosta 90 kronor per kilogram och derutöfver, men det finnes också billigare, t. ex. för 30 kr. per kilogram. Ja, jag skulle icke förvåna mig, om man skulle kunna få sådana väfnader för ännu billigare pris, i betraktande af att, då i Belgien tullen å sidenväfnader är bestämd till 2 kronor 16 öre per kilogram, dock är det varumottagaren medgifvet att, om han det hellre vill, få betala 10 procent af varans värde i tull, hvilket tyckes förutsätta, att den billigaste sidenkvaliteten icke har större värde än omkring 20 kronor per kilogram.

Vid ett så lågt varuvärde blir en tullsats af 12 kronor något alldeles för mycket, och, äfven om man vill tullbeskatta lyxartiklar, är det dock oklokt att sätta tullsaten så hög, att man icke vinner det mål, som man afser.

Om man sätter tullen å sidenväfnader till 12 kronor, är det antagligt att deraf skulle framkallas smugglningar från Danmark i ganska stor skala. Det är nemligen anledning att förmoda något dylikt, därför att förhållandet varit sådant förut, och det finnes ingen anledning antaga, att icke samma orsak skall framkalla samma verkningar, äfven om det ligger några tiotal af år emellan.

Orsaken, hvarför utskottet satt tullen till 8 kronor, är att söka i de förhållanden, som generaltullstyrelsen och kommerskollegium afgifvit, och dessutom öfverensstämmer denna tullsats med den tull, som är bestämd i Danmark. När således tullen är lika stor i Danmark som här, är det ingen lockelse att smuggla in siden i Sverige.

Härtill kommer, att den af utskottet föreslagna tullsatsen af 8 kronor medför ett högst betydligt ökad tullskydd. Om tullen å sidenväfnader endast vore en beskattning af en öfverflödsartikel, kunde man sätta tullen nära nog huru hög som helst; men jemte det ifrågavarande tull är en lyxartikel, är den tillika en skyddstull. Så länge det finnes sidenfabriker inom landet, och man höjer skyddet från 2 kronor 80 öre till 12 kronor, är det klart och tydligt, att det skall komma att finnas många som tro, att detta ökade tullskydd skall öppna utsigt att kunna med fördel bedrifva sidentillverkning här i landet, hvilket skall locka åtskilliga att, om icke sjelfva anlägga fabriker, dock söka förmå utländska fabrikanter att här i landet uppsätta väfstolar och börja väfva siden. Jag anser att, om en så hög tull skulle föra med sig en sådan effekt, de olägenheter och skador, som deraf skulle uppstå, blefve ganska allvarsamma.

Inom utskottet har denna synpunkt tagits i betraktande, och då man å ena sidan icke ville sätta en allt för hög tull på sidenväfnader i betraktande af att de voro lyxartiklar, så ville man å andra sidan

*Ang. tullen å
silkesammets- och hel-
sidenband.*

(Forts.)

Ang. tullen å söka förekomma de skadliga verkningarna af en hög tull å siden, såsom silkessam- skyddstull betraktad, derigenom att man ville få till stånd en tull äfven mets- och hel- å råsilk.

(Forts.)

Omständigheterna hafva emellertid försatt denna fråga i ett sådant läge, att jag tviflar på att det skall lyckas få en tull å råsilk till stånd. Då jag således befarar, att detta icke kommer att ske, samt den tull, som inom utskottet ansetts lämplig, varit å råsilk 2 kronor och på siden 8 kronor, hvarigenom siden skulle beredas ett tullskydd å 6 kronor, skall jag taga mig friheten föreslå, att tullen å sidenband och i sammanhang dermed tullen å sidenväfnader sättes till 6 kronor per kilogram.

Herr Jansson i Krakerud: Jag har alltid varit af den öfvertygelsen, att man borde så mycket som möjligt tullbeskatta öfverflödsvaror eller s. k. lyxartiklar, och detta gör, att jag vid behandlingen af denna punkt inom utskottet varit med om att rösta för en tullsats af 12 kronor å siden och band af siden. Jag gjorde det därför, att jag trodde, att man derigenom skulle i någon mån kunna bereda staten en större inkomst och äfven kanske i någon mån hämma missbruket af siden. Men då man närmare besinnar, hvilket redan förut påvisats, att man nu står i den ställningen, att man icke har anledning att antaga, att man skall kunna få någon tull å råsilk, har jag i en reservation gått något längre än de personer inom utskottet, som yrkat på en tullsats af 8 kronor på sidenväfnader, och jag har, då jag var med om att rösta på 12 kronors tull å sidenväfnader, angående tullen å råsilk hemställt, att densamma måtte sättas till en krona högre än utskottledamöter beslutat.

Skulle man nu komma i den ställning, att man finge 12 kronors tull å sidenväfnader och band af siden och ingen tull å råsilk, kan jag icke finna, att staten derpå kan få någon vinst eller inkomst, utan tvärt om kommer den att göra stora förluster, ty från utlandet kommer då råsilk att importeras, fabrikationen af sidenväfnader kommer att ökas, och dessa fabrikanter komma naturligen att förtjena stora summor, under det att staten mister en väsentlig inkomst.

Det är med tanken derpå, som jag icke kan hålla på en tull af 12 kronor, utan kommer därför att hellre rösta för närvarande för den tullsats, som herr Fredholm föreslagit. Skulle det sedan inträffa, att vid behandlingen af råsilketullen man finner, att den i reservationen föreslagna tullsatsen bör åsättas denna vara, så lär *då* icke möta något hinder att rösta för en högre tullsats i den gemensamma voteringen, helst som Första Kammaren beslutat 12 kronor.

Jag har således härmed velat säga, att jag, om vi lyckas få tull äfven på råsilk, i en blifvande gemensam votering kommer att rösta för en tullsats af 12 kronor på siden, men att, om vi deremot icke skulle lyckas få en tull åsatt råsilk, jag då icke kan rösta för en tullsats å sidenväfnader vare sig till 8 eller 12 kronor, utan kommer då att rösta för 6 kr., hvarigenom jag tror man skulle vinna mera.

Herr Lasse Jönsson: Jag kan icke förstå, hvarför de siste talarne varit så rädda för att vi icke skulle få tull å råsilke. Den punkten, som handlar om råsilke, är ännu icke föredragen, och om denna kammare beslutar sig för att taga den nu föreslagna tullen å sidenväfnader och sidenband, är det ju alldeles gifvet, att kammaren i sammanhang härmed icke skall neka att sätta tull å råsilke. Denna fruktan behöfver således icke gifva dem anledning att frångå utskottets förslag. Jag deremot kommer att rösta för den högre tullsatsen.

*Ang. tullen å
silkes-
sams-
mens- och hel-
sidenband.
(Forts.)*

Den fruktan, som herr Fredholm hade för att smugglingsystemet skulle komma att ökas, kan jag icke förstå, ty under en lång följd af år hafva vi haft från 2 kronor 80 öre till 2 kronor 35 öres tull å sidenväfnader, under det att Danmark haft 8 kronor tull, men aldrig har jag hört, att man i Danmark klagat öfver insmuggling af siden från oss, oaktadt skilnaden då utgjorde 5 kronor 20 öre och 5 kronor 65 öre. Nu deremot skulle vi få endast 4 kronor högre tull än Danmark, men icke behöfver man därför befara en ökad smuggling. Jag tror det icke.

Dessutom har en talare sagt, att vi icke skulle tro, att den inkomst, som beräknats på denna tull, blefve en statsinkomst. Ja, det kan väl hända, men då hafva vi vunnit ett annat mål, nemligen att en mindre del af dessa lyxartiklar importeraras, och det är väl att sätta värde på. Om vi nu skulle vinna detta, borde vi väl vara mera belåtna dermed, hvarigenom kapitalen hindrades att på ett onödigt sätt strömma ut ur landet.

Slutligen har en talare sagt, att vi skulle akta oss för att sätta tullen så hög, att det kunde tagas illa upp af främmande magter. Detta har äfven yttrats i Första Kammaren. Jag har nemligen läst i en tidning rörande diskussionen i Första Kammaren under gårdagen och dervid funnit, att herr finansministern i ett anförande lemnat den upplysningen, att Frankrike vid handelstraktatens afslutande varit fullt medvetet om de hos oss förestående tullförhöjningarna; huru skulle vi då kunna inbilla oss, att vi skulle stöta oss med främmande magter.

Jag kommer att rösta för den högre tullsatsen.

Herr O. B. Olsson: Här har uttalats synnerliga farhågor för att, i händelse en tull af 12 kronor blefve åsatt sidenväfnader, en stor del sidenartiklar skulle insmugglas i vårt land, men den faran tror jag icke är så synnerligen stor. Om vi tänka på tiden före år 1864, så är det visserligen sant, att smugglingar förekommo på vestra och skånska kusterna, men det var då en helt annan moral än nu för tiden i landet. Då sattes till och med en heder uti att smuggla, och den, som kunde göra det bäst, ansågs vara en utmärkt präktig karl. Men nu har moralen väsentligen förbättrats, och några smugglingar i stor skala befarar jag icke.

Här har af en talare framhållits, att det vore fara för att sidenväfnader skulle komma att smugglas in från Norge, då Norges tull å siden icke är mer än 2,30. Jag vill då fästa uppmärksamheten på

Ang. tullen å silkessam- mets- och silkesband.
(Forts.)

den omständigheten, att Norge stod i samma förhållande som Sverige till den franska handelstraktaten, hvilket gjorde, att vår tull här i Sverige var 2,80 för helsiden och 2,35 för halfsiden, under det att Norges var 2,30. Jag vill dessutom erinra om, att norska stortinget utan tvifvel kommer att öka sidentullen; huru mycket vågar jag dock icke säga.

Här är äfven af en talare på stockholmsbänken uttalad den mening, att i de flesta länder sidentullen skulle vara betydligt lägre än här är föreslaget. Deri har han rätt; den är mångenstädes lägre än 8 kronor. Men der finnas å andra sidan flera länder, som hafva betydligt högre sidentull. Finland har t. ex. en tull af 13,54 per kilo, Ryssland af 51,26, Spanien af 18,90, Nordamerikas Förenta stater af dels 12,42 dels 28,98 per kilo. Således ser man, att tullen i en del länder är betydligt högre än här föreslås. Och om kammaren behagar besluta sidentullen till 12 kronor, såsom Första Kammaren för sin del redan gjort, så tror jag icke att deri skall ligga någon fara. Ty ingen lär väl kunna bestrida, att denna vara är en öfverflödsvara, som icke alls är nödvändig för den stora allmänheten. Den, som vill kläda sig i silke och siden, må ju gerna betala till staten en skatt för denna lyx.

Herr talman! Jag fortfar i mitt yrkande.

Herr Bokström: Då den föreliggande tullsatsen, ehuru i sig sjelf icke af så särdeles stor betydighet, likväl har en principiell betydelse genom dess frändskap med sidentullen och dess egenskap af att vara en lyxtull — den första som kammaren behandlat — så skall jag anhålla att få yttra ett par ord om densamma.

Utskottet har för sin del stannat vid en lägre tullsats än Kongl. Maj:t föreslagit och här från flera håll påyrkats, detta af skäl, om hvilka jag ber att i korthet få erinra. Ehuru önskvärdt det är att så högt som möjligt beskatta lyxartiklar, måste man likväl taga synnerlig hänsyn till, om dessa lyxartiklar äro lämpliga att göras till föremål för oloflig införsel. Den nuvarande generationen och särskildt den del af densamma, som bor inne i landet, underskattar enligt mitt förmenande i hög grad faran af denna olofliga införsel. För de äldre af oss och för dem, som varit bosatta vid kusterna, framstår det dock klart för minnet, huru det var innan franska traktaten kom till, och innan tullsatserna på dessa lyxartiklar blefvo så lågt satta, som de sedan dess varit. Det ansågs då icke vara något vidare orätt att deltaga i smugglingsföretag, och man såg huru så väl köpmän och skeppare som besättning och strandbefolkning dervid räckte hvarandra handen. En annan tid har sedan kommit, och den aktade kamrat i bevillningsutskottet, som nyss hade ordet, trodde att detta berodde på någon bättre moralisk uppfattning nu för tiden hos folket. Jag skulle önska, att så vore fallet; men jag tror snarare, att det beror på att tillfällena till dylika lagbrott kommit bort. Om således anledningarna till smuggling återkomma på samma sätt som före franska traktaten, så tror jag att vi skola få se samma skådespel och samma beklagliga demoralisation, som då trädde i dagen. Man skulle kunna invända, att det der skulle kunna hindras af tull-

betjeningen; det är väl också så i någon mån, men då får man ock vara betänkt på att öka tullbetjeningens antal, ty vi ha vår långa landgräns emot Norge och vi ha våra kuster, som upptaga en mycket lång och svårbevakad sträcka.

Det är också ett annat skäl, som torde böra tillmätas synnerligen stort afseende vid bestämmandet af denna tullsats. Vi hafva nyligen afslutat en ny öfverenskommelse med Frankrike. Och ehuru vi genom denna öfverenskommelse fått fria händer att bestämma öfver vår tull-taxa, torde likväl skyldig omtanke om våra intressen böra verka derhän, att vi med nödig varsamhet begagna oss af denna vår frihet. Våra förbindelser med Frankrike betecknas i korthet af en export af 24 millioner och en import af 7 à 8 millioner kronor. Fördelen ur handelsbalansens synpunkt står således på vår sida, och hufvuddelen af vår export består i 20 millioner trävaror. Det kan lätt hända, om vi i denna tullsats så väl som i fråga om tullen på vin, hvilken också i hög grad intresserar Frankrike, skulle allt för hänsynslöst begagna oss af den nu vunna friheten, att Frankrike kan taga repressalier, som för landet kunna blifva synnerligen känbara. Det är visserligen sagdt, att herr finansministern i Första Kammaren skulle i det hänseendet hafva lemnat lugnande försäkringar. Men en af Sveriges särskilda kompromissarier vid denna uppgörelse med Frankrike, ledamot af Första Kammaren, var dock af annan mening och uttalade i Första Kammaren en varning mot ett allt för hänsynslöst tillvägagående. På dessa skäl, herr talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag.

Herr Grefve Hamilton: Det synes mig råda en märkvärdig oklarhet i motiveringen af dessa tullförslag. Å ena sidan talar man här om att man vid beskattningen af öfverflödsartiklar bör begagna tillfället att skaffa staten högre inkomster; och i samband dermed låter man förstå, att här skulle vara fråga om ett slags skattejemkning, ett öfverförande af tullbeskattningen till sådana varor, som icke äro förnödenhetsartiklar. Men i samma anledning säger man, att man bör drifva dessa tullar i höjden för att hindra lyxvaror från att komma in i landet. Ett dylikt yttrande faldes nyss från skånebänken. Men, mine herrar, hvad vill detta säga? Antingen är väl meningen med dessa tullar att skaffa staten högre inkomster, eller också är det meningen att minska importen och följaktligen äfven statens inkomster. Jag kan dock icke tro att det här finnes någon, som på allvar tror, att man verkligen kan minska lyxen genom tullar. I alla händelser lär det väl icke kunna ske annat än i samband med öfverflödsförordningar, men sådana höra lyckligtvis till en förgången tid, hvars experiment ingen numera lär vilja upprepa. Om man då betraktar dessa lyxtullar endast såsom finanstullar, så är det ju alldeles gifvet, att när fråga är om skattläggning af en vara, som konsumeras af den stora allmänheten, något som är fallet t. ex. med billiga sidenband, så bör man, derest man verkligen vill skaffa ökade inkomster för staten, vara ganska försigtig. Ty allmänheten är mycket sensibel för prishöjningar å dylika

*Ang. tullen å
silkesam-
mets- och
silkesband.
(Forts.)*

Ang. tullen å
silke-
sammets-
och
silkesband.
(Forts.)

å varor; blir varan dyrare, så låta många bli att köpa, blir den återigen billigare, så begagnas dylika varor mera. Jag ber såsom ett exempel att få erinra om tullen på apelsiner, hvilken bevillningsutskottet enhälligt ansett böra bibehållas vid 10 öre. Tullen på apelsiner utgjorde till år 1883 25 öre, men sattes då ned till 10 öre. Men fastän tullen sålunda minskades, så inträffade det, att, under det 25-örestullen under femårsperioden närmast före tullnedsättningen afkastade i årligt medeltal endast 72,000 kronor, så hade den mycket lägre 10-örestullen år 1889 redan afkastat i medeltal mer än 73,000 kronor om året och år 1890 öfver 87,000 kronor. Der har det således visat sig, att det varit för staten fördelaktigare i finansielt afseende att göra en nedsättning i tullen just i fråga om en öfverflödsvara. Staten erhöll ökad inkomst, emedan varan blef billigare. Jag är öfvertygad om att så skulle blifva fallet äfven här. Man får ingalunda tro, att bara man hissar upp tullsatsen så får man stora inkomster.

Sedan ha vi den betänkliga sidan af saken, att man genom en sådan hög tull åstadkommer ett orimligt tullskydd. En talare har visserligen pläderat för den högre tullen genom att säga, att ju här föreligger ett förslag om tull på råsilke; och, menar han, om kammaren antager denna högre tullsats på väfnaden, så skola vi sedan sätta en motsvarande tull på råsilke. Men jag fäster uppmärksamheten på, att här föreligger icke något förslag om tull på råsilke. Reservanterna inom utskottet hafva visserligen sagt, att de ansett att utskottet *bort* framställa ett sådant förslag; men de hafva formulerat sitt yttrande så, antagligen just därför att de mycket väl veta, att den enskilde utskottsledamoten icke har någon motionsrätt. Då ingen motion blifvit väckt och då ej heller utskottet föreslagit någon tull på råsilke, så föreligger icke något förslag derom, och jag kan för den skull icke tro, att någon proposition på ett sådant förslag kan komma att medgifvas i denna kammare. Jag tillåter mig därför att yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Jansson i Krakerud: Jag begärde ordet med anledning af herr Lasse Jönssons yttrande. Han frågade, hvarför vi nu blifvit så rädda för att vi icke skulle få tull på råsilke. Den frågan har redan besvarats af den näst föregående talaren, så att jag anser mig icke vidare behöfva ingå i svaromål på den saken. Men jag tycker, att herr Lasse Jönsson borde vara nöjd med att man förklarar, att om man får en lämplig tull på råsilke af t. ex. 3 till 4 kronor, så skall man komma att rösta för den högre tullsatsen på sidan i den gemensamma voteringen. Det är således ingen fara, om vi nu sätta en tull af 6 kronor på sidenband, när vi i alla fall i den gemensamma voteringen äro oförhindrade att rösta för 12 kronor, om råsilke blifver belagdt med en motsvarande tull.

För min del får jag säga, att jag icke är rädd för den der smugglingshistorien. Jag erkänner, att den kan vara beaktansvärd; men jag är icke rädd för densamma. Ty visst är det sant, att sidenväfnader

äro mycket lätta att smuggla, men det är äfven förenadt med en betydligt stor risk att smuggla så pass dyra varor som siden; ty när en smugglare anträffas i sitt yrke, så lägger staten beslag på varan. Jag tror därför, att staten icke kommer att göra så synnerligen stor förlust härpå.

*Ang. tullen å
silkesam-
mets- och
silkesband.
(Forts.)*

Herr greve Hamilton nämnde, att om man med en tullsats åsyftar att få en finanstull på lyxartiklar, så bör man icke sätta den alltför hög, emedan den stora allmänheten då icke kommer att köpa varan, och staten följaktligen kommer att göra en förlust. För min del kan jag icke finna, att staten gör någon särdeles stor förlust, om allmänheten låter bli att köpa dessa utländska lyxartiklar; ty då kommer allmänheten i stället att köpa nyttiga artiklar, som produceras inom landet.

Visserligen får man litet mindre i statskassan, men penningarna finnas hos nationen, och när de der finnas, har man i alla fall utsigt att genom beskattning erhålla den procent, som anses behöflig i statskassan. Så för min del ämnar jag icke taga hänsyn vare sig till denna omständighet eller smugglingshistorierna.

Jag kan dock icke för närvarande vara med om att åsätta ifråga- varande artiklar en tull å 12 kronor. Det vore icke något ondt gjordt, om man för närvarande nöjde sig med sex kronor, men om vi lyckas få tull på råsilke, skall jag i den gemensamma voteringen rösta för 12 kronor. Men vi böra dermed vänta, tills vi få se, huru det går med tullen å råsilke.

Jag fortfar i mitt yrkande om tullsatsens sättande till 6 kronor pr kilogram.

Herr Peterson i Boestad: Herr talman! Jag skall blott be att få säga greve Hamilton, att vi icke vilja hafva skyddstullar på öfverflödsvaror och lyxartiklar för statsinkomsternas skull, utan hufvudsakligen för att bevara våra penningar inom landet, att de icke må strömma till utlandet för dylika varor, som vi kunna undvara.

Jag ber att få yrka bifall till Kongl. Maj:ts och reservanternes från Första Kammaran förslag.

Öfverläggningen var slutad. I enlighet med de yrkanden, som derunder förekommit, gaf herr talmannen propositioner, 1:o på bifall till utskottets hemställan; 2:o på bifall till herr J. H. G. Fredholms under öfverläggningen gjorda yrkande; och 3:o på bifall till den af herrar Sederholm m. fl. i ämnet afgifna reservation. Herr talmannen fann den förstnämnda propositionen vara med öfvervägande ja besvarad, men som votering begärdes, upptog herr talmannen, för bestämmande af kontrapositionen, å nyo de återstående yrkandena, af hvilka det, som afsåg bifall till förenämnda reservation, nu förklarades hafva flertalets mening för sig. Men jemväl i fråga om kontrapositionen äskades votering, i följd hvaraf nu först uppsattes, justerades och anslogs en så lydande voteringsproposition:

Den, som till kontraposition i hufvudvoteringen angående bevillningsutskottets hemställan i mom. a) af 5:te punkten af betänkandet n:o 9 antager yrkandet om bifall till den af herrar Sederholm m. fl. vid punkten afgifna reservation i mom. a), röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har kammaren till kontraposition i nämnda votering antagit det af herr J. H. G. Fredholm under öfverläggningen framställda yrkande.

Denna omröstning utföll med 127 ja mot 90 nej, i följd hvaraf voteringspropositionen för hufvudvoteringen erhöll följande lydelse:

Den, som bifaller bevillningsutskottets hemställan i mom. a) af 5:te punkten i betänkandet n:o 9, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har kammaren bifallit den af herrar Sederholm m. fl. vid nämnda punkt afgifna reservation i mom. a).

I hufvudvoteringen afgåfvos 111 ja och 95 nej; och hade alltså utskottets hemställan af kammaren bifallits.

Mom. b).

Bifölles.

Punkterna 6—9.

Biföllos.

Punkten 10.

*Ang. tull
å bokstafs-
stämplar
m. m.*

Under rubriken *Bokstafsstämplar och Boktrycksstilar* upptog Kongl. Maj:ts förslag samma tullsats som nu gällande taxa, 25 öre per kilogram.

Utskottet hemställde, att hvad Kongl. Maj:t under förevarande rubrik föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

Häremot hade reservation anmälts af utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren, nemligen herrar *J. Johansson* i Noraskog, *A. Andersson* i Intagan, *Arhusiander*, *Collander*, *S. M. Olsson* i Sörnäs, *Bokström*, *J. H. G. Fredholm*, *G. Jansson* i Krakerud, *O. B. Olsson* i Maglehult och friherre *von Schwerin*, hvilka hemställt, att *Bokstafsstämplar och Boktrycksstilar* måtte förklaras tullfria.

Ang. tull
å bokstafs-
stämplar
m. m.
(Forts.)

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall be att med åberopande af de skäl, som Andra Kammarens reservanter anført på sid. 84 i betänkandet, få hemställa, att kammaren med afslag å utskottets betänkande i denna punkt ville besluta, att bokstafsstämplar och boktrycksstilar skola vara tullfria.

Herr Andersson från Malmö: Herr talman, mine herrar! Jag begärde ordet endast för att få rätta en felaktig uppgift, som reservanterna från denna kammare gjort sig skyldiga till i bevillningsutskottet. Reservanterna säga nemligen här i reservationen: »De få stilgjuterier, som finnas i vårt land, — — — kunna nemligen endast tillverka de vanliga små stilarne eller den s. k. brödstilen». Jag är för stor vän af den svenska industrien och för stor vän af sanningen, för att jag skulle låta ett sådant påstående stå obesvaradt i kammarens protokoll. Huru det förhåller sig med de öfriga stilgjuterierna inom landet, huruvida de kunna tillverka annat än brödstil, har jag mig icke bekant; men ett stilgjuteri finnes, nemligen det som innehafves af det Berlingska boktryckeri- och stilgjuteri-aktiebolaget i Lund, som nu tillverkar och som i många år har tillverkat och försedt de flesta af vårt lands boktryckerier med titelstilar. Redan på 1850-talet, när jag kom i boktryckarelära, var det väl högst få boktryckerier i vårt land, som icke försågos med stilar, såväl bröd- som titelstilar, från det Berlingska stilgjuteriet i Lund, och år 1869, då jag sjelf etablerade mig som boktryckare, så försåg äfven jag mig med stilar från det Berlingska gjuteriet. Jag skall be att för de herrar, som icke känna skilnaden mellan brödstil och titelstil, få nämna, att sådan stil, som användes för vanligt boktryck, sådant t. ex. som den utskottets betänkande är tryckt med, kallar man för brödstil, under det att man med titelstil menar större stilar, fetstilar och dylikt.

Nu säga reservanterna, att stilgjuterierna i vårt land icke kunna tillverka annat än brödstilar. Mine herrar! Jag har här i min hand ett stilprof från Berlingska stilgjuteriet, som jag skall be att få visa för kammarens ledamöter och kanske äfven för reservanterna. I detta stilprof finnas upptagna flera hundratals olika titelstilar. Som herrarne se, kan man väl icke kalla de stilar, som här i profvet förekomma, för brödstilar. Jag skall be, att herrarne äro goda och taga detta stilprof

Ang. tull
å bokstafs-
stämplar
m. m.
(Forts.)

i närmare skärskådande såsom ett bevis på, hvad den svenska industrien i detta hänseende kan åstadkomma.

Jag har, som nämndt, begärt ordet endast för att protestera mot detta påstående, och har gjort det därför att jag mången gång hört både offentligt och enskildt uttalas den tanken, att man inom vårt land i detta fall icke kan åstadkomma något arbete, som duger. Jag kan försäkra herrarne, att det finnes stilgjuterier i Tyskland, som icke kunna åstadkomma en bättre och mera rikhaltig uppsättning af stilar än just Berlingska gjuteriet i Lund.

Jag har ansett mig skyldig att lemna denna upplysning därför, att detta etablissement just på senare tiden, sedan det kommit i ett bolags händer, ådagalagt synnerligen aktningsvärda sträfvanden för att något så när kunna följa med sin tid, och jag har gjort det äfven därför, att jag anser, att hvad som är rätt, skall vara rätt, och hvad som är sanning, skall vara sanning.

Herr Gumælius: Ja, herr talman, det är alldeles riktigt, att hvad som är sanning, det skall vara sanning, och det bör talas om, helst om någon framställer förhållandena annorlunda; men jag undrar verkligen, om icke den senaste talaren, så fackman och så skåning han är, har i denna fråga något misstagit sig. Jag skulle nästan vilja föreställa mig, att en del af de titelstilar, som de ifrågavarande stilgjuterierna visat sig kunna leverera, äro af dem importerade. Nog har det tillgått så förr, hvad beträffar stilgjuterierna här i Sverige, och det har sagts, att de största importörerna af stilar just äro stilgjuterierna. De kunna väl näppeligen vara försedda med en så stor mängd olika slags stilar, som vi numera behöfva. Ja, det är ju möjligt, att ett ändradt förhållande inträdt hvad beträffar det Berlingska stilgjuteriet, som det nyss varit fråga om; men då har verkligen detta stilgjuteri fått en utveckling, som är hardt när otrolig. Jag vågar naturligtvis icke alldeles bestrida det, då det säges af en man, som bor så nära detsamma och som dertill förstår sig på saken, men detta var i alla fall en mycket oväntad upplysning. Sannolikt skulle det bära sig bättre för detta stilgjuteri, om det hufvudsakligen arbetade med sådana stilsorter, som mest användas, och om det gjorde sådana stilar, som stilgjuterierna i Sverige vanligen bruka tillverka, men importerade hvad som behöfdes för att kunna komplettera sitt förråd af stilar med finare sorter. Det är icke alls någon hemlighet, att exempelvis det stilgjuteri, som för närvarande är det största i Sverige, eller det som är anlagdt på samma holme, der vi nu befinna oss, importerat och förmodligen fortfarande importerar en ganska betydlig del af de stilar, som det säljer till sina kunder här i landet. Jag tror verkligen, att den uppgift, som den föregående talaren vände sig mot, i hufvudsak är riktig. Det är min uppfattning af saken. Har jag emellertid orätt deruti, att han härutinnan misstagit sig, så gör jag honom min ursäkt.

Men det var väl ändå icke derom, man nu skulle tvista. Här gäller det frågan, huruvida det bör vara tull eller icke på bokstafs-

stämplar och boktrycksstilar. Det är icke länge sedan dessa artiklar voro tullfria, men så ansåg man, att näringen behöfde ett skydd, och åsatte en tull på dessa artiklar. Boktryckerierna betala likväl dessutom tull för det papper, de behöfva, för så vidt nemligen, såsom ofta förekommer, det gäller sådana sorter, som icke tillverkas inom landet. Boktryckerierna betala äfven tull för sin färg, hvilken, om jag icke misstager mig, är upptagen bland de kemiskt-tekniska preparat, för hvilka tullen nyligen höjdes. Deremot äro boktryckerierna icke utsatta för konkurrens med utlandet, för så vidt nemligen man icke tager i betraktande det titeltryck på svenska språket, som ofta nog beställes från Sverige i utlandet. För att få en skrift tryckt på sådant papper, som här i Sverige icke tillverkas, låter nemligen förläggaren ofta trycka titeln och sådant utom landet, hvarefter böckerna införes tullfritt, såvida man nemligen icke binder desamma, ty bandet drager ju en särskild tull. Jag väckte för min del för ett antal år sedan motion i denna kammare, derom att antingen tryckpapper skulle göras tullfritt, eller också att tryckta skrifter på svenska språket skulle draga så stor tull, som skulle utgå för papperet, om detsamma infördes. Det var således icke fråga om skydd åt tryckerinäringen, utan det var fråga om att taga bort den ojemnhet, som synes mig förefinnas i dessa bestämmelser. Förslaget vann emellertid icke bifall inom bevillningsutskottet och icke heller inom riksdagen. Nu går det så till, att exempelvis en mycket stor del af de svenska psalmböckerna tryckes i utlandet, vanligtvis i Tyskland, och införes till Sverige tullfritt, trots att böckerna äro tryckta på sådant papper, som skulle draga tull, om det vore otryckt. I utlandet utgår tull i sådant fall, men icke för tryckets, utan för papperets skull.

Det förefaller mig, som om det icke vore något skäl att pålägga vår boktryckerinäring den extra skatt, som denna tull skulle innebära, och jag hemställer således, att denna nyligen åsatta tull måtte återigen borttagas, och instämmer alltså med bevillningsutskottets vice ordförande.

Herr Falk: Herr talman! Jag kan på grund af egen erfarenhet fullt instämma i hvad herr Andersson nämnde rörande det ifrågavarande bolagets förmåga att tillverka finare stilsorter. En tull af 25 öre per kilogram är emellertid enligt mitt förmenande alldeles otillräckligt, för den händelse man vill bereda de svenska stilgjuterierna någon verklig fördel. Då denna tull för några år sedan pålades, sände som vanligt de utländska stilgjuterierna agenter till våra boktryckare och förklarade dervid, att »den nu införda tullen behöfde vi icke fästa oss vid, ty den droges af på fakturorna». Tullen är, som nämdt, alldeles för låg för att derigenom någon verklig fördel skulle lemnas stilgjuterierna. Skall detta ske, så måste denna tull minst fyradubblas. Vid sådant förhållande kan jag för min del icke se annat än att det vore klokast och bäst att bifalla reservanternas begäran, att boktrycksstilar måtte blifva tullfria, ty att lägga på en tull af så obetydligt belopp, som det föreslagna

*Ang. tull
å bokstafs-
stämplar
m. m.
(Forts.)*

synes mig icke vara skäligt. Jag skall därför be att få yrka bifall till reservanternas förslag.

Härmed förklarades öfverläggningen slutad. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservanternas yrkande.

Punkterna 11 och 12.

Biföllos.

*Ang. tullen å
böcker.*

Punkten 13.

Under rubriken: *Böcker: med inbundet rent eller linieradt papper*, hade Kongl. Maj:t föreslagit tullförhöjning från 25 öre till 35 öre per kilogram; och hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

I en vid punkten fogad reservation hade deremot utskottets samtliga ofvan uppräknade ledamöter från Andra Kammaren hemställt:

att tullsatsen för *Böcker med inbundet rent eller linieradt papper* måtte bibehållas vid 25 öre per kilogram.

Efter föredragning af punkten anförde

herr J. H. G. Fredholm: På de skäl, som blifvit angifna i den af Andra Kammarens ledamöter i bevillningsutskottet vid denna punkt fogade reservation, skall jag be att få hemställa,

att tullsatsen för *Böcker med inbundet rent eller linieradt papper* måtte bibehållas vid 25 öre per kilogram.

Vidare yttrades ej. Kammaren afslog utskottets hemställan och biföll reservationen.

Punkterna 14—23.

Biföllos.

Punkten 24.

Mom. a) och b).

Biföllos.

Under *mom. c)* hemställde utskottet:

att den under rubriken 140 i Kongl. Maj:ts förslag till tulltaxa, för *zinkhvitt* upptagna tullsats, 5 öre pr kilogram, måtte af Riksdagen godkännas.

Ang. tull å
zinkhvitt.
(Forts.)

Utskottsledamöterna från Andra Kammaren hade häremot reserverat sig och hemställt, att för artikeln *zinkhvitt* måtte stadgas tullfrihet.

I fråga härom yttrade

herr J. H. G. Fredholm: Det är anmärkningsvärdt, att 1888 års skyddsvänliga Riksdag borttog den dåvarande tullen på indigo, indigoextrakt m. m., hvilken utgick med 20 öre pr kilogram, under det att varan sjelf representerade ett värde af 10 kronor per kilogram. Denna tull var således högst obetydlig i förhållande till varans höga värde. Emot detta förfarande är emellertid icke någon anmärkning att göra, ty det är ju här fråga om ett råämne, som förnämligast användes i väfnadsindustrien, vid klädestillverkning, och borttagandet af denna tull bereder således klädesfabrikanten en fördel, som man må vara angelägen om att bevara åt honom, när det gäller en råvara. Men hvarför icke tullkomitéen iakttagit samma förfaringssätt i fråga om zinkhvitt, kan åtminstone ur protektionistisk synpunkt icke förklaras, ty zinkhvitt tillverkas icke här i landet. Zinkhvitt är dessutom en vara, som icke står högre i värde än 46 å 50 öre pr kilogram. Om man under sådana förhållanden åsätter denna vara en tull af 5 öre per kilogram, så är detta icke allenast, i jmförelse med förutvarande indigotull, en mycket hög tull, utan derjemte kommer den att verka som en ren finanstull. Och för hvilket ändamål vill man åsätta denna tull? Jo, för att skattlägga den del af det svenska folket, som önskar snygga upp sina bostäder. För öfrigt är den föreslagna tullen såsom finanstull betraktad af den ringa betydelse, att den icke spelar någon synnerligen stor roll för statsverkets inkomster.

Herr talman! På grund af hvad jag nu anfört, anhåller jag om bifall till den af Andra Kammarens ledamöter i bevillningsutskottet afgifna reservation, eller

att »för artikeln *zinkhvitt* måtte stadgas tullfrihet».

Vidare anfördes icke. Med afslag å utskottets hemställan bifölls reservationen.

Punkten 25.

Bifölls.

Punkten 26.

Under artikeln *Glas* hade Kongl. Maj:t, i rubriken 169, för, bland annat, *patentglas* och *glastakpannor* samt *till fartyg afsedda sidventilglas*.

Ang. tullen å
glas.

Ang. tullen å glas, med eller utan ramar, föreslagit en tullsats af 10 öre per kilogram; och hemställde utskottet under mom. a), att hvad Kongl. Maj:t härutinnan föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

I afgifven reservation hade deremot Andra Kammarens utskottsledamöter yrkat,

att *patentglas och glastakpannor samt för fartyg afsedda sidventilglas med eller utan ramar* måtte utgå ur rubriken 169 och upptagas under särskild rubrik med bestämmelse om tullfrihet.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, yttrade

herr J. H. G. Fredholm: Med afseende på den föredragna punkten skall jag anhålla om bifall till hvad reservanterna från Andra Kammaren föreslagit, nemligen:

»att *patentglas och glastakpannor samt för fartyg afsedda sidventilglas med eller utan ramar* måtte utgå ur rubriken 169 och upptagas under särskild rubrik med bestämmelse om tullfrihet».

Vidare anfördes ej. Utskottets hemställan afslogs, och reservationen bifölls.

Mom b) och c).

Biföllos.

Under rubriken 177 hade Kongl. Maj:t för *Glas, andra slag, ej specificerade, karafiner och pressade eller slipade flaskor derunder inbegripna*, föreslagit förhöjd tull till belopp af 60 öre per kilogram; och hemställde utskottet under mom. d), att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

Äfven häremot hade Andra Kammarens utskottsledamöter afgifvit reservation, deri hemstälts,

att tullsatsen för *Glas, andra slag, ej specificerade, karafiner och pressade eller slipade flaskor derunder inbegripna*, måtte bibehållas vid 35 öre per kilogram.

Herr J. H. G. Fredholm erhöi ordet och yttrade: Rubriken 177 i föreliggande förslag till ny tulltaxa omfattar: »Glas, andra slag, ej specificerade, karafiner och pressade eller slipade flaskor derunder inbegripna». Under denna rubrik inbefattas tre olika slag utaf småglas, nemligen *lyxglas* — om jag får använda denna benämning — eller sådant glas som parfymflaskor, åtskilliga vaser och prydnader o. d.; vidare *servisglas*, d. v. s. vanliga bordsglas och karafiner m. m., samt slutligen *glas för belysning*, eller lampglas och lampkupor. Af den officiella statistiken kan man icke få någon upplysning till huru stor

del dessa olika slag af glas hvart för sig utgöra föremål för införsel, men man kan sluta sig till, hurudant förhållandet är, om man jemför hela importen under denna rubrik, hvilken uppgår till 481,000 kilogram, med den import af samma slags glas, som eger rum från Norge, och hvilken uppgår till 215,000 kg., d. v. s. ungefär hälften af hela importen. Då man tillika har sig bekant, att det glas, som kommer från Norge, förnämligast är glas för belysning d. v. s. lampglas och kupor för gaslågor och fotogénlampor, så kan man förstå, att denna tull kan komma att medföra en opåräknelig effekt.

*Ang. tullen å
glas.
(Forts.)*

Det förhåller sig nemligen så, att större delen af allt glas för belysningsändamål, som här i landet förbrukas, kommer från Norge. Norrmännen kunna här sälja detta glas till betydligt högre pris, än som betingas af tillverkningskostnaden — och detta på grund af den nuvarande tullen eller 35 öre per kilogram. Det pris, som norrmännen för dessa varor betinga sig, är ungefär dubbelt så högt som partipriset i Böhmen och Schlesien, tull, frakt och andra omkostnader oräknade. Om man nu höjer denna tull från 35 öre till 60 öre per kilogram, så är det klart, att man derigenom skall göra det möjligt för norrmännen att höja priset på denna sin tillverkning vid afyttring här inom landet; och då deras afsättning torde motsvara omkring 200,000 kg. eller något sådant, skulle en höjning af 25 öre i tull pr kg. bereda dem möjlighet till en liten extra gratifikation af 50,000 kronor — en gratifikation, som enligt min öfvertygelse, icke lämpligen bör af svenska staten beredas denna norska näring.

Nu kan man fråga, hvarför kan man då icke ävägabrinda en så beskaffad industri här i landet? Ingen fabrik har med framgång försökt sig på att tillverka sådana varor. Detta beror derpå, att vid denna tillverkning förefinnas åtskilliga svårigheter att öfvervinna. Det fordras en lång erfarenhet för att med framgång kunna bedrifva en sådan industri; och vidare är det åtskilliga andra omständigheter, som här böra tagas i betraktande, men för hvilka icke nu är tid eller tillfälle att redogöra. Emellertid vill jag framhålla, att om Norge har kunnat drifva upp denna industri till en betydande höjd med en tull af endast 27 öre per kilogram, så vill det synas, som om äfven vi borde kunna drifva en dylik industri med bibehållande af den nu gällande tullen af 35 öre per kilogram. Det torde således vara klart, att det ur skyddets synpunkt icke är nödvändigt att höja ifrågavarande tull till 60 öre. En sådan förhöjning komme visserligen icke att fördyra mer än hälften af de varor, som ingå i gruppen »Glas andra slag», emedan servisglas tillverkas så billigt här i landet, att någon fara för öfvermäktig konkurrens från utlandet icke förefinnes. Men deremot skulle den föreslagna tullen komma att fördyra för konsumenterna glas för belysning högst väsentligt utan gagn för någon annan än de norska fabrikanterna.

På dessa nu anförda skäl anhåller jag att få yrka bifall till den af reservanterna från Andra Kammaren vid denna punkt afgifna reservation, hvori hemställes,

Ang. tullen å
glas.
(Forts.) »att tullsatsen för *Glas, andra slag, ej specificerade, karafiner och pressade eller slipade flaskor derunder inbegripna*, måtte bibehållas vid 35 öre per kilogram».

Vidare anförde:

herr Swartling: Herr talman! Det är sant, att denna föreslagna tullsats af 60 öre pr kilogram kan anses hög, och den är i sjelfva verket för hög för billiga och simpla glasvaror. Af detta slags varor eger emellertid ingen införsel rum från utlandet eller behöfver åtminstone icke ega rum, ty dessa varor icke allenast tillverkas i tillräcklig mängd inom landet, utan säljas äfven till ett pris, som icke öfverstiger det, som betalas för motsvarande varor i utlandet. För dessa slags artiklar har således den föreslagna tullsatsen rakt ingenting att betyda.

Hvad deremot de finare varorna angår, vore denna tullsats högeligen önskvärd, och glastillverkarne ha också framställt begäran om en så hög tullsats som 1 krona per kilogram. Man försökte också inom tullkomitén, om det icke skulle vara möjligt att åstadkomma någon klassificering af de olika slags varor, som ingå under denna rubrik, men det befans stöta på helt och hållet öfvervinneliga tulltekniska svårigheter att behandla de olika glassorterna olika. Man måste därför öfvergifva den tanken och slog i stället in på den medelvägen att man föreslog en tullsats af 60 öre per kilogram. Jag tror således, att det fins goda skäl att bibehålla denna tullsats, och ber därför, herr talman, att få yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr J. H. G. Fredholm: Jag redogjorde endast för ett slag af de glasvaror, som hänföras under rubriken »glas, andra slag», och nämde nästan ingenting om servisglas. Den senaste talaren yttrade, hvilket också är med verkliga förhållandena fullt öfverensstämmande, att för denna del af glas behöfves blott den tull, som nu är gällande. Detta är äfven min åsigt, ty den nuvarande tullen är fullt tillräcklig och mer än betryggande. Af de sämre slagen servisglas eger ingen införsel rum, och för det bättre servisglaset hålla våra glasbruk samma priser, som fabrikerna i utlandet. Återstår då endast den tredje gruppen, som jag benämde lyxglas. Om tullens betydelse för denna grupp af »glas andra slag» torde emellertid hvarken den senaste talaren eller jag kunna bilda oss någon mening, då vi ju på grund af statistikens bristfällighet äro fullkomligt urs-åndsatta att bedöma, huru stor införseln är af detta särskilda slag. Jag för min del är dock fullt öfvertygad, att införseln af lyxglas omfattar endast en obetydlig del af det varuvärde, 962,000 kronor, som hela denna grupp representerar. Att således endast för lyxglasets skull åsätta en betydlig tull på nödvändighetsvaror af förenämnda slag kan väl icke anses vara lämpligt.

Herr Peterson i Boestad: Jag skall endast be att få till protokollet antecknad, att jag yrkar bifall till Kongl. Maj:ts förslag i denna punkt.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad, afslög kammaren utskottets hemställan och biföll reservationen.

Punkten 27.

Bifölls.

Punkten 28.

För *Handskar, alla slag*, hvilken artikel nu drager en tull af 1 krona 80 öre pr kilogram brutto, hade Kongl. Maj:t föreslagit tullförhöjning till 6 kronor per kilogram, likaledes brutto; och hemställde utskottet, att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit. *Ang. tullen å handskar.*

Andra Kammarens ledamöter i utskottet hemställde deremot i afgifven gemensam reservation:

att tullsatsen för *Handskar, alla slag*, måtte bestämmas till 3 kronor per kilogram.

Herr Johansson i Noraskog yttrade: Jag skall be att på de skäl, som äro i reservationen anförda å sid. 91 i betänkandet, få hemställa, att denna tullsats, som nu är 1 kr. 80 öre, måtte höjas till 3 kr. och icke till 6 kr., såsom Kongl. Maj:t föreslagit. Reservanternas hemställan lyder i korthet så: »att tullsatsen för *Handskar, alla slag*, måtte bestämmas till 3 kronor pr kilogram». Jag anhåller, herr talman, om proposition å detta yrkande.

Vidare anfördes ej. Med afslag å utskottets hemställan bifölls reservationen.

Under *punkten 29* hemställde utskottet, att tulltaxans bestämmelser i fråga om artikeln *Hattar* måtte erhålla följande förändrade lydelse: *Ang. tullen å hattar.*

»*Hattar:*

fruntimmers-, med blommor, plymer eller spetsar monterade, alla slag,.....	1 st.	4 kr.
andra slag, färdiga eller halffärdiga:		
af hel- eller halvesiden, felbhattar inberäknade	1 st.	2 kr.
af vaxduk; äfvensom oljade hattar eller s. k. sydvester	1 st.	40 öre,
af annat ämne:		
försedda med foder, svettrem eller band	1 st.	60 öre,
utan något af dessa tillbehör	1 st.	40 öre.

Ann. 1. Äro hattarne sammansatta af flera materialier, förtullas de såsom hattar af det ämne, hvaraf de hufvudsakligen bestå.

Ann. 2. S. k. filtstamper, synbarligen ämnade till hattar, förtullas såsom hattar.

Ang. tullen å
hattar.
(Forts.) Häremot hade reservation anmälts af herrar *Lithander*, *Almström* och af *Burén*, hvilka yrkat bifall till de af Kongl. Maj:t för ifrågasvarande artikel under rubriken 198 föreslagna tullsatserna.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde:

Herr Swartling: Jag anhåller att på de skäl, som af utskottets ledamöter från Första Kammaran blifvit i deras reservation anförda, få yrka afslag på utskottets hemställan och bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall deremot be att på de skäl, som utskottet i föreliggande betänkande anført, få yrka bifall till utskottets hemställan i denna punkt.

Härmed var öfverläggningen slutad. Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 30—32.

Biföllos.

Punkten 33.

Ang. tullen å
hudar och
skinn (ej pels-
verk). Under artikeln *Hudar och Skinn* hade Kongl. Maj:t föreslagit till en början, att tullen å *sulläder* och *bindsulläder* måtte höjas från 24 öre till 40 öre per kilogram, samt att till *pelsverk ej hänförliga hudar och skinn, beredda, andra slag*, som — med undantag af hvitgarfvade och sämskade skinn — nu draga en tull af 47 öre per kilogram, måtte underkastas tullförhöjning till 65 öre per kilogram.

I *mom. a)* hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t i fråga om *sulläder och bindsulläder* sålunda föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

Utskottsledamöterna från Andra Kammaran hade deremot i afgifven gemensam reservation hemställt:

att tullsatsen för *Hudar och skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder* måtte bibehållas vid 24 öre per kilogram.

Efter uppläsande häraf yttrade:

Herr Johansson i Noraskog: För att icke onödigtvis upptaga kammarens tid genom anförande af de motiv, som reservanterna vid denna punkt anført, skall jag inskränka mig till att yrka, att kammaren måtte bifalla reservanternas hemställan, »att tullsatsen för *Hudar och*

Skinn, ej hänförliga, till pelsverk, beredda: sulläder och bindsulläder Ang. tullen å måtte bibehållas vid 24 öre per kilogram» *hudar och skinn (ej pelsverk).*

Herr Swartling: På grund af hvad som blifvit af tullkomitén anfördt, skall jag be att få yrka bifall till utskottets hemställan i denna punkt.

(Forts.)

Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservanternas yrkande.

Under mom. b) hemställde utskottet, att jemväl Kongl. Maj:ts förevarande förslag beträffande *Hudar och Skinn, ej hänförliga till pelsverk: beredda, andra slag*, måtte bifallas.

Äfven häremot hade Andra Kammarens ledamöter i utskottet reserverat sig och hemställt: att tullsatsen för *Hudar och Skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag*, jemväl måtte bibehållas vid nu gällande belopp eller 47 öre per kilogram.

I fråga härom anförde nu:

Herr Johansson i Noraskog: Äfven i denna punkt skall jag anhålla om afslag å utskottets hemställan och bifall till reservanternas förslag, »att tullsatsen för *Hudar och Skinn, ej hänförliga till pelsverk, beredda: andra slag*, jemväl måtte bibehållas vid nu gällande belopp eller 47 öre per kilogram.»

Herr Swartling: Jag ber att få yrka bifall till den föredragna punkten.

Kammaren biföll reservanternas yrkande, jemväl i denna del.

Punkten 34.

Mom. a).

Bifölls.

Under mom. b) hemställde utskottet: att den i rubriken 215 för *beredda pelsverk: hopsyddas skinn etc., andra slag*, af Kongl. Maj:ts föreslagna förhöjda tullsats, 3 kronor per kilogram, måtte af Riksdagen godkännas.

I afgifven gemensam reservation hemställde deremot Andra Kammarrens utskottsledamöter, att tullsatsen för *pelsverk, beredda: hopsyddas skinn samt delvis arbetade eller fullfärdiga persedlar med pelsverk till öfvertyg eller foder, andra slag* måtte bibehållas vid 2 kronor per kilogram.

Ang. tullen å
hudar och
skinn (ej pels-
verk).
(Forts.)

Herr Johansson i Noraskog begärde ordet och yttrade: Jag skall tillåta mig hemställa, att kammaren ville med afslag å utskottets hemställan bifalla hvad reservanterna föreslagit, nemligen »att tullsatsen för pelsverk, beredda: hopsyddas skinn samt delvis arbetade eller fullfärdiga persedlar med pelsverk till öfvertyg eller foder, andra slag måtte bibehållas vid 2 kronor per kilogram.»

Vidare anfördes ej. Reservanternas hemställan bifölls.

Punkten 35.

Mom a).

Bifölls.

Ang. tullen å
hängslen.
m. m.

I mom b) hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t under rubriken 225 föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

Utskottsledamöterna från Andra Kammaren hade häremot reserverat sig och hemställt:

»att för Hängslen, äfvensom Bälten, Strumpeband, Klädnings- och Ärmhållare med flere dylika persedlar eller delar deraf, andra slag, derunder inbegripna äfven sådana af silke, hvari kautschuk eller likartadt ämne ingår, stadgas en tull af 75 öre per kilogram.»

I fråga härom anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall be att på de skäl, som i reservationen å sid. 94 äro anförda, få hemställa, att kammaren ville besluta, »att för Hängslen, äfvensom Bälten, Strumpeband, Klädnings- och Ärmhållare med flere dylika persedlar eller delar deraf, andra slag, derunder inbegripna äfven sådana af silke, hvari kautschuk eller likartadt ämne ingår, stadgas en tull af 75 öre per kilogram.»

Herr Swartling: Då hängslen ju i allmänhet äro tillverkade af band och bandtullen är 1 kr. 75 öre per kilogram, synes det mig oegentligt att sätta den nu ifrågavarande tullsatsen så lågt som till 75 öre.

Jag ber därför att få yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr J. H. G. Fredholm: Jag ber att endast få fästa uppmärksamheten på hvad reservanterna redan påpekat, nemligen att i hängslen ingår äfven annat material än band, såsom beslag och läder, hvarför det blott af detta skäl ej torde vara lämpligt att tullbehandla denna artikel på samma sätt som band.

Vidare yttrades ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservationen.

*Punkten 36.**Mom. a).*

Bifölls.

Under *mom b)* hemställde utskottet, att rubriken 230 måtte gifvas *Ang. tullen å instrumenter.*
följande förändrade lydelse:

»Instrumenter:

optiska, ej specificerade, derunder inbegripna kikare, glasögon och infattade optiska glas; barometrar och termometrar 1 kg. 2 kr.»

Andra Kammarens ledamöter i utskottet hemställde deremot i afgifven reservation:

att tullsatsen för *Instrumenter, optiska, ej specificerade, derunder inbegripna kikare, glasögon och infattade optiska glas; barometrar och termometrar* måtte bestämmas till 1 krona per kilogram.

Efter föredragning af utskottets hemställan anförde

herr Johansson i Noraskog: Vid granskning af tullkomiténs betänkande hafva embetsverken erinrat, huru som införseln af de till rubriken *Instrumenter, optiska*, hänförliga artiklar hufvudsakligen omfattade simpla och billiga varor, samt med anledning häraf ansett, att tullsatsen icke borde sättas högre än 1 krona per kilogram.

Instämmande i denna embetsverkens åsigt, hemställa bevillningsutskottets ledamöter från Andra Kammaren:

»att tullsatsen för *Instrumenter, optiska, ej specificerade, derunder inbegripna kikare, glasögon och infattade optiska glas; barometrar och termometrar* måtte bestämmas till 1 krona per kilogram»; till hvilken hemställan jag yrkar bifall.

Vidare yttrades ej. Kammaren biföll utskottets hemställan med den förändring, att tullsatsen för ifrågavarande artiklar bestämdes, i öfverensstämmelse med reservationen, till 1 krona per kilogram.

Punkterna 37 och 38.

Biföllos.

Punkten 39.

Lades till handlingarne.

Punkterna 40 och 41.

Biföllos.

Punkten 42.

Ang. tullen å kautschuk. Under rubriken 274, *Kautschuk, etc., arbetad, andra slag etc.*, föreslog Kongl. Maj:t tullförhöjning från 1 krona till 1 krona 20 öre per kilogram, och hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t under förevärande rubrik föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

I en vid punkten fogad reservation hemställde deremot utskottets ledamöter från Andra Kammaren:

att tullsatsen för *Kautschuk etc., arbetad, andra slag, ej specificerade, härunder inbegripna skodon och i trähylsa infattad kautschuk*, måtte bibehållas vid 1 krona per kilogram.

Efter föredragning af punkten anförde

herr Johansson i Noraskog: Jag skall tillåta mig att med yrkande om afslag å utskottets förslag i denna punkt hemställa om bifall till reservanternas förslag,

»att tullsatsen för *Kautschuk etc., arbetad, andra slag, ej specificerade, härunder inbegripna skodon och i trähylsa infattad kautschuk*, måtte bibehållas vid 1 krona per kilogram».

Herr Erikson i Rydboholm: Jag skall deremot yrka bifall till utskottets förslag.

På sista tiden ha i vårt land uppstått nya fabriker för tillverkning af kautschuk, och det kan ju hända, att de behöfva skydd. Om Sverige vore ett rikt land såsom England och Tyskland och icke hade att i denna branch befara någon afsevärd utländsk konkurrens, skulle jag inte hafva någonting emot att den gamla tullsatsen bibehölles. Men nu hafva ju de svenska gummifabrikerna mycket farliga konkurrenser i de ryska. Under sådana omständigheter synes det mig, att det bör vara vår uppgift att skydda denna uppblomstrande industri från svårigheten att arbeta under alltför ogynnsamma tullförhållanden.

Jag ber derjemte att få betona, att, sedan de nya fabriker i vårt land kommit i full gång, priset på denna nödvändighetsvara antagligen kommer att falla i stället för att stiga, hvilket möjligen skulle kunna tänkas inträffa, om tullen höjdes.

Jag skall, som sagdt, tillåta mig att yrka bifall till utskottets förslag i denna punkt.

Herr Jansson i Krakerud: Den siste ärade talaren yrkade bifall till utskottets förslag, emedan han antog, att det torde hända, att dessa fabriker behöfva en höjd tullsats. Detta yttrande påminde mig om diskussionen i utskottet. Jag frågade de herrar utskottsledamöter, som ville höja den ifrågavarande tullsatsen 1 krona till 1 krona 20 öre, om de hört, att fabriker begärt att få tullförhöjning, och de sålunda hade något skäl att antaga, att de behöfde det. Men då svarades det, att derom visste de ingenting alls. Dessa fabriker hade icke inkommit med någon sådan anhållan. Men de trodde ändå, att det skulle vara till nytta för nämnda fabriker, om man höjde denna tullsats.

*Ang. tullen å
kautschuk.
(Forts.)*

Jag ville nämna detta för att gifva en illustration på, huru det går, då man skall utreda tullförhållanden endast på en tulltro, om jag får använda det uttrycket, utan att det minsta reflektera öfver, huruvida de ifrågasatta åtgärderna äro nyttiga och behöfliga eller icke.

Jag skall icke längre upptaga kammarens tid, men då förhållandet är, att man från de personer, som yrkat förhöjning af denna tullsats, icke hört ett enda skäl, och ej heller ifrågavarande fabriker inkommit med begäran om något dylikt »ålderstillägg», kan jag icke begripa, hvad det finnes för motiv för tullförhöjningen.

På grund deraf yrkar jag afslag å utskottets hemställan och bifall till reservationen.

Herr J. H. G. Fredholm: Den talare, som näst efter bevillningsutskottets vice ordförande hade ordet, yttrade, att här förelåg anledning att höja tullen å ifrågavarande artikel till det belopp, som Kongl. Maj:t föreslagit. Anledningen dertill skulle vara den, att här i landet uppstått ett par nya fabriker för tillverkning af guttaperkalgaloscher. Denna omständighet synes mig emellertid snarare böra föranleda Riksdagen att bibehålla den tullsats, som förut varit gällande. Ty det är med kännedom om denna tullsats, som dessa fabriker inrättat sin verksamhet, och genom att höja den ifrågavarande tullsatsen skulle man alltså rubba en af de grunder, hvarpå fabriker baserat sina kalkyler. Ur skyddets synpunkt tyckes mig detta så mycket mera vara att fästa afseende vid, om, såsom samme talare förutsåg, effekten af en förhöjning i tullen skulle blifva den, att, när fabriken komme i gång prisen efter all sannolikhet komma att falla i stället för att stiga. I detta fall, då fråga är om en sådan nödvändighetsvara som galoscher synes det mig så mycket mindre förefinnas någon anledning att ifrågasätta en tullförhöjning, som redan den nuvarande tullsatsen uppgår till 25 å 35% af varans värde.

Herr talman, jag skall anhålla att få yrka bifall till reservanternas förslag.

Herr Erikson i Rydboholm: Gent emot herr Janssons yttrande ber jag att få erinra, att på den tiden, då tullkomitén arbetade, dessa fabriker ännu icke voro i gång och således icke kunde inkomma med någon begäran om förhöjning af den ifrågavarande tullsatsen.

Ang. tullen å
kautschuk.
(Forts.)

Hvad åter angår herr Fredholms påstående, att, om fabrikena skulle komma att sälja sina artiklar till billigare pris än de nu gällande, de icke skulle vara i behof af någon tullförhöjning, ber jag att å nyö få påpeka, att de hafva mäktiga konkurrenter i tillverkningen af detta fabrikat i Ryssland, och jag hoppas därför, att kammaren icke måtte instämma i herr Fredholms uttalande.

Den ryska fabriken, är nemligen baserad på en tillverkning af omkring 20,000 par om dagen. Den afsätter omkring 10 procent af sin tillverkning i Sverige. Naturligtvis är det en mycket enkel sak för den fabriken att endast för att nedtrycka en konkurrent i ett land, der den förut haft afsättning, kasta in varan hit i marknaden för en spottstyfver. Det är på den grunden jag arhåller om kammarens medverkan till skydd mot ett dylikt tillvägagående.

Jag yrkar fortfarande bifall till utskottets förslag.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad samt herr talmannen till proposition upptagit de olika yrkandena, biföll kammaren reservanternas hemställan.

Ang. tullen å
kemiskt-tek-
niska prepara-
rater.

Punkten 43.

Under rubriken 276, *Kemiskt-tekniska preparater, ej specificerade*, hade Kongl. Maj:t, sedan dock rubrikens omfång blifvit betydligt inskränkt, föreslagit tullförhöjning från 5 till 15 procent af varuvärdet.

Utskottet hemställde,

att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

Andra Kammarens ledamöter hade häremot reserverat sig och hemställde

att tullsatsen under rubriken *Kemiskt-tekniska preparater, ej specificerade*, måtte bibehållas vid 5 procent af varuvärdet.

Sedan utskottets hemställan upplästs, anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall be att, med åberopande af de skäl, som i reservanternas framställning finnas anförda, få hemställa om afslag på den föreslagna tredubblingen af den nuvarande tullsatsen och bifall till reservanternas förslag, som innehåller, »att tullsatsen under rubriken *Kemiskt-tekniska preparater, ej specificerade*, måtte bibehållas vid 5 procent af varuvärdet».

Herr Swartling: Då den af utskottet föreslagna tullsatsen icke kan komma att hafva något inflytande på andra näringsgrenar, torde det vara skäl att bifalla utskottets hemställan derom. Derigenom kunde

något understöd beredas åt den kemiskt-tekniska industrien. Enligt mitt förmenande har man skyldighet att göra det äfven ur den synpunkten, att, då man bekostar dyrbara tekniska läroverk och der uppfosttrar personer i dessa ämnen, bör man se till, att det finnes plats för dem och således uppmuntra näringslivet så mycket sig göra låter. Jag yrkar således bifall till utskottets förslag.

Ang. tullen å
kemiskt-tekniska
preparater.
(Forts.)

Herr J. H. G. Fredholm: Jag skall be att få fästa Kammarens uppmärksamhet derpå, att denna rubrik: »Kemiskt-tekniska preparater» i nu föreliggande förslag till tulltaxa har en helt annan betydelse än den haft i de föregående; och detta därför att man från de artiklar, som förut innefattats under denna rubrik, afsöndrat en hel del kemiskt-tekniska preparater och satt dem under särskilda rubriker. Således har den föreslagna tullsatsen icke den betydelse, som den nästföregående talaren förmenade, eller att man genom en förhöjd tull skulle bereda hela den kemiskt-tekniska industrien ökad tullskydd. De allra förnämsta delarne af den kemiskt-tekniska industrien äro, som sagdt, afsöndrade. Det lilla som återstår är icke specificerad; man kan således icke så noga säga, hvad det omfattar. Men det är ju möjligt, att just detta utgör råämnen vid andra tillverkningar, eller ingår som ingredienser deri. Man skulle alltså, genom att besluta en så stor förhöjning som ifrån 5 till 15 procent af varuvärdet, kunna högst menligt träffa industrigrenar, som man icke känner. Klokast och rådligast synes därför vara att bibehålla den tull, som nu är gällande. Sedan allt som afsöndrats kommit under sina särskilda rubriker, får man framdeles se, huru mycket som kommer att införas under namn af kemiskt-tekniska preparater.

Jag anhåller följaktligen om bifall till reservationen.

Härmed var öfverläggningen slutad. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservationen.

Punkten 44.

Ang. tullen å
kläder.

I denna punkt hemställde utskottet,

att rörande tullbehandlingen af gångkläder och sydda hushållspersedlar måtte i taxan införas följande bestämmelser:

»Kläder, ej specificerade:

klädspersedlar af linne eller bomull samt delar af sådana, äfvensom sydda hushållspersedlar, alla slag, såsom duktyg, handdukar, lakan, örngått, gardiner med flera dylika, äfven då sådana klädes- och hushållspersedlar eller delar deraf äro med broderier försedda; förtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för tyget, hvaraf klädes- eller hushållspersedeln hufvudsakligen består.

Ang. tullen å
kläder.
(Forts.)

Anm. Utgöres sömnaden endast af fällning och kantning, utgår tullförhöjningen med blott 10 procent af den för tyget bestämda tull. gångkläder och andra klädespersedlar, af annat ämne än linne eller bomull, samt delar af sådana:

försedda med broderier, fransar, snörmakerier, spetsar eller blonder eller med foder, som drager högre tull än det tyg eller ämne, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består; förtullas med 100 procents förhöjning i den för sagda tyg eller ämne stadgade tull;

andra slag; förtullas med 50 procents förhöjning i tullen å det tyg eller ämne, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består».

Efter uppläsande häraf anförde

Herr grefve Hamilton: Vid denna punkt måste jag be att några ögonblick få taga kammarens uppmärksamhet i anspråk.

Med allt erkännande af den vakenhet, omsorg och moderation, som våra förtroendemän inom utskottet visat vid behandlingen af denna kongl. proposition, vill jag dock ingalunda fördölja, att jag i ganska många afseenden hyser en annan uppfattning än de. Men man måste beklagligtvis i fall sådana som detta reducera sina ideal i praktiken. Jag har därför ansett mig böra i allmänhet underordna mig deras omdöme, så mycket hellre som jag tror, att äfven de ofta af nödtvång måst reducera sina egna ideal. Men med afseende på föreliggande punkt har jag dock trott, att man möjligtvis kunde hysa hopp att få någon jemkning till stånd.

Redan vid remissen af den kongl. propositionen tillät jag mig uttala mina betänkligheter bland annat emot den nu ifrågasatta tullförhöjningen, emedan, med afseende å den stora import och beskaffenhet af de varor, hvarom här är fråga, det syntes mig gälla en alltför tung beskattning af nödvändighetsartiklar. Mina farhågor hafva till en del undanröjts, derigenom att utskottet, i stället för en tullförhöjning, med afseende å ett visst slag af hithörande varor — det endast fällade och kantade godset — föreslagit en tullindring. I andra afseenden kvarstå dock mina betänkligheter. Utskottet har gjort äfven den ändringen i Kongl. Maj:ts förslag, att gångkläder och andra klädespersedlar, af annat ämne än linne eller bomull, samt delar af sådana, försedda med broderier, fransar, snörmakerier, spetsar eller blonder eller med foder, som drager högre tull än det tyg eller ämne, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består, skulle förtullas med 100 procents förhöjning i den för sagda tyg eller ämne stadgade tull i stället för af Kongl. Maj:t föreslagna 50 procent och nu gällande 20 procent. Med afseende å detta förslag har jag af tulltjenstemän hört framställas den farhågan, att detta komme att föranleda en väsentlig förändring i tullbehandlingen. Då tulltjenstemännen framdeles skulle blifva tvingade att uppacka och undersöka hvarje plagg, för att se till, om derpå finnes broderier, fransar, snörmakerier, spetsar eller blonder, komme tullbehandlingen af dessa artiklar att kräfvat så betydligt mera arbete att det vore fara

värddt, att flere tulltjenstemän måste anställas, hvilket kanske komme att *Ang. tullen å kläder.*
 kosta betydligt mer än hvad tullförhöjningen kan inbringa.

Vidare är det visserligen obestridligt, att bland de artiklar, som sålunda skulle beskattas med 100 procents förhöjning, förekomma sådana, hvilka på grund af sitt höga värde nog kunna bära en så betydligt förhöjning; men lika obestridligt är det, att andra artiklar der förekomma, för hvilka den är öfver höfvan hög. Emellertid lär väl detta förslag hafva sin grund i den uppfattning angående lyxartiklars beskattning, som gjort sig gällande inom utskottet. Jag delar visserligen ingalunda denna uppfattning. Men jag vet allt för väl, att det icke är lönt att deri söka åstadkomma en rubbning. Derför skall jag icke göra någon invändning emot hvad som föreslagits i det andra stycket af den nu i fråga varande punkten. Af samma skäl skall jag ej heller göra det ifråga om det första stycket. Men med afseende på det som föreslås i det sista stycket, der det heter: »andra slag; förtullas med 50 procents förhöjning i tullen å det tyg eller ämne, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består», synes det mig, såsom om det skäl, som åberopats för de andra förändringarna, icke skulle ega samma tillämplighet. Beklagligtvis kunna med afseende på de olika slags varor, som hänföras under rubriken kläder, icke åberopas några officiella uppgifter. Allt går under en rubrik. Man vet att importen af kläder representerar för närvarande ett värde af 7 millioner kronor. Huru mycket detta inbringar i tull, kan man icke säga. Ty på grund af det sätt, hvarpå tullen utgår, kan det icke beräknas. Men att det är ganska betydligt, derom är icke något tvifvel. Då man nu icke har officiella uppgifter att stödja sig vid, har man således endast att gå till de uppgifter, som kunna lemnas af importörer och tulltjenstemän, och jag har icke heller något annat att stödja mig på. Men enligt de sammanställande uppgifter, jag erhållit, kommer den hufvudsakligaste delen af denna import just på den sista nu ifrågavarande gruppen. Derunder kommer visserligen äfven en del dyrare artiklar, men största delen lär utgöras af tarfligare varor, såsom fruntimmerskappor och koftor samt enklare manskläder af olika slag.

Man kan icke heller med fog påstå, att vår sömnadsindustri saknar skydd, ty för närvarande är denna industri med afseende å sådana kläder, som mest begagnas af den stora allmänheten, skyddad till den grad, att någon import deraf icke kan ifrågakomma. Det synes mig då vara ganska betänkligt att onödigtvis höja tullen ytterligare på de artiklar, som nu kunna införas, i så hög grad, som här ifrågasättes. Jag vill också fästa uppmärksamheten uppå, att det naturligtvis är mycket lättare att, om så befinnes nödigt, höja en sådan tull än att sänka den, ty är den en gång satt hög, och hafva nya industrier kommit till stånd som stödt sig på denna höga tullsats, lära väl både frihandlare och protektionister betänka sig, innan de sänka tullen. Nu har bevillningsutskottet skilt dessa artiklar så, att man framdeles kan se, huru mycket importerar af hvarje slag; och om det då skulle visa sig, att importen af de i sista stycket omhandlade artiklarna stiger, så att den måste

Ang. tullen på anses skada vår sömnadsindustri, kan man ju då höja tullen. Men att nu i ett enda slag, så att säga i blindo, göra det i så hög grad som här ifrågasatt, synes mig icke blott icke vara välbetänkt, utan obilligt.

kläder.
(Forts.)

Då emellertid, som sagdt, i denna grupp ingår en del dyrbarare varor, vill jag icke motsätta mig hvarje tullförhöjning, men jag anser alldeles tillräckligt att höja den nuvarande tullen med ytterligare 5 procent, så att för den sista gruppen inträder en förhöjning med 25 procent. Jag ber sålunda att få yrka bifall till utskottets förslag, med den förändring, att talet 50 utbytes mot 25 och punkten alltså får följande lydelse: »andra slag; förtullas med 25 procents förhöjning i tullen å det tyg eller ämne, hvaraf klädespersedeln hufvudsakligen består».

Häruti instämde herr *Wijkander*.

Herr Collander yttrade: Vid behandlingen af denna rubrik i tulltaxan torde man erinra sig, att förut fans en gemensam tullsats af 20 procents förhöjning i tullen å det tyg, hvaraf klädespersedlarna hufvudsakligen består. Nu har man ansett af vigt att skilja mellan de persedlar, på hvilka mera arbete nedlagts, och så kallade fällade eller kantade sådana. Derom fans ingen meningsskiljaktighet inom utskottet, att man icke borde för sistnämnda slag af persedlar nedsätta den nu gällande tullsatsen, men då det föreslagits en så betydlig höjning som nu är fallet för vissa dyrbarare, hög tull åsatta besättningsartiklar och snörmakerier, var det nödigt att taga i öfvervägande, i hvad mån detta kunde inverka på artikeln kläder. Utskottet fann då, att den förhöjning af 50 procent för alla slag, som Kongl. Maj:t föreslagit, icke var tillräcklig att skydda mot att det kunde, åsatt en persedel, införas en dyrbarare besättning, som sålunda skulle draga lägre tull än om besättningen infördes enbart. Det var likväl rätt svårt att genom nöjaktig formulering af punkten särskilja dessa artiklar, och jag tror icke heller, att det nu föreliggande förslaget är fullt tillfredsställande, ty otvifvelaktigt kommer denna tullsats af 100 procents förhöjning att drabba en del billigare artiklar, försedda med litet snörmakeri af enkelt slag, men detta kan nu icke hjälpas.

Beträffande den sista gruppen kan jag gifva den siste ärade talaren rätt deri, att icke något egentligt skäl finnes för en förhöjning, isynnerhet som hufvudartikeln för textilindustrien icke undergått någon tullförändring. Detta har endast skett beträffande siden och dylikt. Föreliggande förslag, har emellertid i viss mån tillkommit genom en kompromiss inom utskottet, så att man skulle låta sista punkten vara orörd, och ingen reservera sig deremot, oaktadt meningarne voro ganska delade om lämpligheten deraf. Men skulle kammaren nu vilja, på sätt den siste talaren föreslog, nedsätta tullen å gångkläder och klädespersedlar af annat ämne än linne eller bomull, samt delar af sådana, *andra slag*, till 25 procents förhöjning, har jag för min del icke något att deremot erinra.

Herr Olsson i Mårdäng: Då jag så väl under föregående som denna riksdag vid behandling af tullfrågan endast helt enkelt instämt med någon talare och derigenom gifvit min mening tillkänna, och då jag i synnerhet under förra året därför haft åtskilligt obehag, ber jag nu få öppet förklara, att jag fortfarande intager samma ståndpunkt beträffande lifsmedelstullarne som förut. Jag har under många år sökt pröfva hvad som framhållits både för och emot dessa tullar, både inom och utom Riksdagen, och äfven förskaffat mig åtskillig utländsk litteratur i öfversättning som afhandlar dylika frågor; men jag har likväl efter moget öfvervägande funnit mig böra vidhålla min förra ståndpunkt i ämnet. Då jag förra året reste upp till Riksdagen, väntade jag med stort intresse att få höra några tillfyllestgörande skäl för i synnerhet lifsmedelstullarnes nytta samt något bevis, som möjligen skulle kunna rubba min åsigt, men något sådant fick jag icke höra, utan tvärt om styrktes jag i min förra åsigt. Jag ber därför få tillkännagifva, att jag äfven under denna riksdag röstat för nedsättning i lifsmedelstullarna samt att jag äfven kommer att rösta mot hvarje höjning af tullen på hvad jag anser vara lifsförnödenheter.

Jag skall också be att få anföra ett annat skäl, som är för mig mycket bestämmande. I närheten af mitt hemvist bor en temligen framskjuten skyddsvän, som varit uppstald som riksdagsmannakandidat. Han sade sig vara för ett måttligt skydd, dock endast under förutsättning att icke derigenom den ena samhällsklassen skulle komma att få en förmån på andra samhällsklassers bekostnad. Men vid granskning af de olika rubrikerna i detta betänkande har jag, liksom då det gälde lifsmedelstullarna, kommit till den slutsats, att det är rent af omöjligt att säga, att icke i förevarande afseende den ena samhällsklassen får betala för den andras förmåner. Under sådana förhållanden har jag icke heller kunnat äfventyra att gifva mig in på denna bana.

Hvad nu särskilt den föreliggande frågan angår, instämmer jag med grefve Hamilton och yrkar bifall till hans förslag.

Herr J. H. G. Fredholm: Den förste talare, som hade ordet, uttalade sin farhåga för att den sönderdelning, som utskottet föreslagit, skulle för tulltjenstemännen komma att medföra ett så ökad besvär, att det till och med blefve nödvändigt att tillsätta ett större antal tjänstemän. Jag tror, att denna farhåga är temligen ogrundad, ty den sönderdelning, som utskottet föreslagit, är icke farligare, än den som förekommer i de danska och norska bestämmelserna om denna sak. I Norge är det till och med föreskrifvet, att, om tyget är af olika sorter, tulltjenstemännen skola undersöka det på $\frac{1}{2}$ meter i kvadrat. Det är ju tydligt, att en sådan bestämmelse måste förorsaka mera besvär, än om man blott skall undersöka, huruvida det är snörmakerier eller broderier på tyget.

Hvad beträffar det förslag, som samme talare framstälde om nedsättning af tullen på gångkläder, andra slag, från de föreslagna 50 %

Ang. tullen å
kläder.
(Forts.)

Ang. tullen å kläder. - till 25 % utöfver tullen å det tyg, hvaraf de äro förfärdigade, så är ju när man, såsom äfven han erkände, egentligen icke vet, hvad det är för slags gångkläder, som komma att förtullas enligt denna bestämmelse, vanskligt att afgöra, huruvida 25 % är lämpligare än 50 %. Inom utskottet har man mycket funderat på hvilken siffra, som vore lämpligast, och man har stannat vid 50 %. Jag vill icke påstå, att denna siffra är den rätta. Jag tror tvärt om, att den är något för hög. Men jag misstänker å andra sidan, att den siffra, som grefve Hamilton föreslagit, är något för låg.

Jag skall emellertid icke göra någon invändning mot hans yrkande. Jag förmodar, att Första Kammaren antagit utskottets förslag om 50 % förhöjning. Skulle nu Andra Kammaren i öfverensstämmelse med grefve Hamiltons yrkande rösta för en förhöjning af blott 25 %, så blefve ju utskottet i tillfälle att ännu en gång taga denna punkt i öfvervägande.

Herr Beckman: Till hvad grefve Hamilton yttrat vill jag endast lägga en ytterligare hänvisning till det redan åberopade uttalandet inom ett af de embetsverk, af hvilka utlåtanden infodrats. Reservanten, herr Wærn, erinrade nemligen att redan införselns storlek gifver vid handen, att det är en betydande mängd *billiga* varor, sådana som förbrukas af stora samhällslager, som till landet införas.

För öfrigt vill jag, med erinran om hvad jag anförde vid debatten om maskintullen, framhålla, att man i en sådan fråga som denna måste taga hänsyn till billighet och till nationens rättsmedvetande, så att man icke förhastar sig, när det gäller stora tullförhöjningar å varor, som förbrukas af jst den befolkning, som behöfver noga vända på hvarje penning den ger ut.

Jag yrkar bifall till grefve Hamiltons förslag.

Öfverläggningen förklarades härmed slutad. Kammaren biföll utskottets hemställan med den af herr grefve Hamilton under öfverläggningen föreslagna ändring.

Punkterna 45—47.

Biföllos.

Ang. tullen å koffertar.

Punkten 48.

Beträffande *Koffertar*, hvilken artikel icke är i gällande taxa upptagen, föreslog Kongl. Maj:t, bland annat, att å koffertar, »andra slag», måtte sättas en tull af 60 öre per kilogram.

Utskottet hemställde, att Riksdagen måtte bifalla hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit.

I en vid punkten fogad reservation yrkade deremot utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren, att tullsatsen för *Koffertar, andra slag*, måtte bestämmas till 30 öre per kilogram.

Efter föredragning af punkten anförde

herr Johansson i Noraskog: Jag tillåter mig anhålla, att kammaren med afslag å utskottets hemställan måtte bifalla hvad reservanternas föreslagit, nemligen att tullsatsen för *Koffertar, andra slag*, måtte bestämmas till 30 öre per kilogram.

Vidare yttrades ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservanternas yrkande.

Punkterna 49—55.

Biföllos.

Punkten 56.

Under rubriken 329 föreslog Kongl. Maj:t för *Lerjord, svafvelsyrad, äfvensom s. k. Alumkakor (Alumcakes)* en tullsats af 1 krona per 100 kilogram.

*Ang. tullen å
lerjord, svaf-
velsyrad m. m.*

Utskottet hemställde, att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

Häremot hade reservation anmäls af herrar *J. Johansson* i Noraskog, *Andersson* i Intagan, *Collander*, *Ola Bosson Olsson* samt friherren *von Schaverin*, hvilka yrkat, att tullsatsen för *Lerjord, svafvelsyrad, äfvensom s. k. Alumkakor (Alumcakes)* måtte bestämmas till 50 öre per 100 kilogram.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde:

Herr Collander: Jag ber att få yrka bifall till den af 4 utskottsmedlemmar jemte mig afgifna reservationen, hvori vi föreslagit, att tullsatsen, som nu är 1 krona, måtte nedsättas till 50 öre per 100 kilogram. Det är en vigtig näring, nemligen pappersindustrien, som i hög grad är intresserad af en dylik nedsättning. Man har i allmänhet försökt att göra ställningen för de tullskyddade industrierna lättare genom att t. ex. nedsätta tullen å de kemiskt-tekniska preparat, som för dem fordras. Så äro t. ex. numera färgämnen fria, och å en del andra preparat har man i samma syfte åsatt lägre tull. Nu är det för pappersindustrien, som icke åtnjuter något skydd, af stor vikt, att den icke hämmas genom för höga tullsatser på de i densamma använda råmaterialerna. Denna tull om 1 krona per 100 kilogram utgör verkligen en ganska betun-

Ang. tullen å
lerjord, svaf-
velsyrad m. m.
(Forts.)

gande tull, om man tager hänsyn till varuvärdet. Enligt för mig föredda fakturor uppgick värdet af svafvelsyrad lerjord till i medeltal 7 kronor per 100 kg., och då är en tullsats af 1 krona en ganska hög procent. Att den ifrågavarande tullen icke saknar betydelse, kan man för öfrigt finna deraf, att af till Sverige årligen importerade 850,000 kilogram 700,000 användas i pappersfabrikationen.

Jag yrkar bifall till reservationen.

Herr Nylander: Som herrarne finna, har utskottet föreslagit, att den nuvarande tullsatsen å svafvelsyrad lerjord, 1 krona på 100 kilogram, måtte bibehållas. Här är således icke fråga om införandet af någon ny tullsats eller höjandet af någon redan befintlig, utan endast om bibehållandet af den tullsats, som vi hafva.

Svafvelsyrad lerjord användes, såsom redan är nämnt, hufvudsakligen af våra pappersfabrikanter, och desse hafva sjelfva till 1888 års bevillningsutskott förklarar, att de anse den nuvarande tullen rättvis och ingalunda för hög. Jag håller därför före, att det ingalunda är behöfligt att, såsom reservanterna föreslå, nedsätta denna tull till 50 öre per 100 kilogram. Och hvad beträffar den fördel, som man förmenar att pappersindustrien skulle vinna genom denna nedsättning, så ber jag att få påpeka, att den enligt hvad beräknadt blifvit blott skulle utgöra $\frac{1}{50}$ -öre per kilogram papper. Jag vågar därför hoppas, att kammaren i denna punkt kommer att bifalla utskottets förslag, och detta så mycket mera, som flere af denna kammares utskottsledamöter förenat sig om utskottets hemställan.

Herr talman, jag yrkar bifall till utskottets förslag.

Härmed var öfverläggningen slutad. Kammaren biföll utskottets hemställan. •

Ang. tullen å
lervaror.

Punkten 57.

Under gruppen *Lervaror* hade Kongl. Maj:t föreslagit, att å de hithörande, nu tullfria artiklarne rör och rördelar måtte sättas tull med 75 öre per 100 kilogram; och hemställde utskottet, att Riksdagen måtte bifalla hvad sålunda föreslagits.

Emot denna utskottets hemställan hade reservation anmälts af samtliga utskottsledamöterna från Andra Kammaren, hvilka hemställt, att de under gruppen *Lervaror* upptagna artiklarne rör och rördelar måtte förklaras tullfria.

Herr J. H. G. Fredholm erhöll på begäran ordet och yttrade: På de af Andra Kammarens utskottsledamöter i deras vid denna punkt fogade reservation angifna skäl skall jag anhålla, att de under under gruppen *Lervaror* upptagna artiklarne rör och rördelar måtte förklaras tullfria.

Vidare anfördes ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservationen.

Efter föredragning vidare af *punkten 58*, innefattande utskottets hemställan i fråga om tullen å likörer, anförde: *Ang. tullen å likörer.*

Herr Svensson från Karlskrona: Då utskottet i sitt betänkande undantagit artikeln kaffe, naturligtvis i afsigt att, om det för statsregleringen skulle visa sig behöfligt, höja denna tullsats, synes det mig hafva varit skäl, att äfven artikeln *likör* hade blifvit undantagen. Bränvin och spritvaror i allmänhet torde vara ett af de bästa skatteobjekten.

Af detta skäl skall jag, herr talman, anhålla, att denna punkt måtte till utskottet återremitteras, så att utskottet får fria händer att, om tillverkningsafgiften för bränvin skulle behöfva höjas, äfven kunna reglera tullen å likör.

Herr Johansson i Noraskog: För min del skall jag anhålla om bifall till bevillningsutskottets hemställan i denna punkt.

Det talades visserligen inom utskottet om att undantaga denna punkt för samma ändamål som det undantagit kaffe och tobak. Men då för en ytterligare tullförhöjning äfven måste förutsättas, att utskottet skulle taga i ompröfning frågan om höjning af tillverkningskatten å bränvin, och utskottet icke kommit att tänka på den saken så tidigt, att det kunnat fullständigt öfverväga en sådan förändring, ansåg utskottet det icke heller nödvändigt att i denna punkt vidtaga någon ändring. För öfrigt tror jag mig veta, att, äfven om de föreslagna tullförhöjningarna icke skulle komma att af Riksdagen beviljas, behovet icke är så stort, att det skulle erfordras att i detta fall göra ett tillägg.

Jag tillåter mig därför hemställa, att Kammaren måtte bifalla, hvad utskottet i denna punkt föreslagit.

Vidare yttrades icke. Utskottets hemställan bifölls.

Härefter föredrogos:

Punkterna 60 och 61, hvilka biföllos.

I ordningen förekom härnäst

Punkten 62 mom. b).

I fråga om *jern och stålgöten samt smältstycken* föreslog Kongl. Maj:t bibehållande af gällande tullsats, 2 kronor per 100 kilogram.

Ang. tull å jern- och stålgöten.

Utskottet hemställde under förevarande moment, att hvad sålunda föreslagits måtte af Riksdagen godkännas.

Ang. tull å
jern- och stål-
göten.
(Forts.)

Häremot hade reservation anmälts af utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren, hvilka hemställt, att ifrågavarande artiklar måtte förklaras tullfria.

Herr Johansson i Noraskog begärde ordet och yttrade: Jag tillåter mig anhålla om afslag å utskottets hemställan i denna punkt och bifall till reservanternas förslag, att *Jern- och stålgöten samt smältstycken* måtte förklaras tullfria.»

Vidare anfördes ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservationen.

Mom. c).

Bifölls.

Ang. tull å
plåtar.

Mom. d).

Under rubrikerna 380 och 381 föreslog Kongl. Maj:t i fråga om *valsade eller smidda plåtar: slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfvensom med tenn, zink eller annan oädel metall öfverdragna*, att desamma skola, då de äro en tjocklek af $\frac{1}{4}$ mm. och deröfver, draga en tull af 6 kronor per 100 kilogram, samt då de äro af mindre tjocklek, åtnjuta tullfrihet.

Utskottet hemställde i förevarande moment, att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte af Riksdagen bifallas.

Andra Kammarens utskottsledamöter hemställde deremot i afgifven gemensam reservation, att i stället för de i Kongl. Maj:ts taxeförslag iöfrekommande rubrikerna 380 och 381, till hvilka utskottet yrkat bifall, måtte i taxan införas tre särskilda rubriker af följande lydelse:

»C. *Jern och Stål:*
plåtar, valsade, eller smidda, äfven om de äro klippta, böjda, med hål försedda eller hafva kanterna uppvikta:

<i>slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfvensom med zink och annan oädel metall, med undantag af tenn, öfverdragna:</i>	
af $\frac{1}{4}$ mm. tjocklek och deröfver.....	100 kg. 6 kr.
af mindre tjocklek.....	fria,
med rent eller blyhaltigt tenn öfverdragna	fria».

Efter föredragning af utskottets hemställan anförde:

Herr Johansson i Noraskog: I denna punkt skall jag be att med afslag å Kongl. Maj:ts förslag få yrka bifall till reservanternas hemställan derom, att i stället för de i Kongl. Maj:ts taxeförslag förekommande rubrikerna, 380 och 381, till hvilka utskottet hemställt om bifall, måtte i taxan införas tre särskilda rubriker af ungefär samma innehåll, som de nuvarande, nemligen:

Ang. tull å
plåtar.
(Forts.)

»C. Jern och Stål:

plåtar, valsade eller smidda, äfven om de äro klippta, böjda, med håll försedda eller hafva kanterna uppvikta:

slipade, polerade, målade, fernissade, lackerade, emaljerade, äfven-
som med zink och annan oädel metall, med undantag af tenn,
öfverdragna:

af $\frac{1}{4}$ mm. tjocklek och deröfver 100 kg. 6 kr.

af mindre tjocklek fria,

med rent eller blyhaltigt tenn öfverdragna fria,»

och anhåller jag om proposition å detta mitt yrkande.

Vidare yttrades icke. Kammaren biföll reservanternas hemställan

Mom e).

Bifölls.

Mom. f).

Beträffande arbeten af jern- och ståltråd upptog Kongl. Maj:ts förslagslag, näst efter rubriken 386, bland annat följande bestämmelse:

Ang. tullen å
arbeten af
jern och stål-
tråd.

»linor, stängselduk och annan duk; beläggas med dubbla tullbeloppet å tråden, hvaraf de äro förfärdigade.»

Utskottet hemstälde under förevarande moment: att ifrågavarande af Kongl. Maj:ts föreslagna stadgande rörande tullbehandlingen af linor, stängselduk och annan duk af jern- och ståltråd måtte godkännas allenast med den ändring, att näst efter ordet »linor, skulle tilläggas orden »stängsellinor deri inbegripna».

Samtliga utskottsledamöterna från Andra Kammaren hade häremot reserverat sig och hemstälde: »att arbeten af jern- och ståltråd: linor, stängsellinor deri inbegripna, stängselduk och annan duk förtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för tråden, hvaraf de äro förfärdigade.»

I fråga härom anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Jag anhåller att, med afslag å utskottets hemställan i denna punkt, få yrka bifall till reservationen, som innehåller, »att arbeten af jern- och ståltråd: linor, stängsellinor deri

inbegripna, stängselduk och annan duk förtullas med 50 procents förhöjning i den tull, som är bestämd för träden, hvaraf de äro förfärdigade.»

Vidare yttrades ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservationen.

Mom. g).

Bifölls.

Ang. tull å
gröfre gjut-
gods af jern.

Under mom. h) hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t i fråga om det gröfre gjutgodset af jern under rubrikerna 396—399 föreslagit måtte af Riksdagen godkännas.

Äfven häremot hade af samtliga utskottsledamöterna från Andra Kammaren afgifvits reservation, deri hemstälts:

att tullsatsen för artiklarne *gjutna balkar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter* måtte bestämmas till 1 öre per kilogram;

att tullsatsen för *spisar, ugnar, kaminer, kolonner, lyktstolpar, staket, grafvårdar samt gjutna, icke med emalj eller annan ytbetäckning försedda grytor, pannor, mortlar, krubbor och afloppstrattar* måtte bestämmas till 2 öre per kilogram;

att tullsatsen å *bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och strykjern samt gjutna med emalj eller annan ytbetäckning försedda grytor, pannor, mortlar, krubbor och afloppstrattar* måtte bibehållas vid 8 öre per kilogram; samt

att jemväl tullsatsen för *kopiepressar, eldredskaps- och paraplyställ, blomsterställningar, trädgårdsurnor, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner* måtte bibehållas vid 15 öre per kilogram.

Herr Johansson i Noraskog begärde ordet och yttrade: Jag ber att få yrka afslag å utskottets hemställan i mom. h) och bifall till reservanternas förslag derom,

»att tullsatsen för artiklarna *gjutna balkar, eldstadsroster, hällar, lod och vigter* måtte bestämmas till 1 öre per kilogram;

att tullsatsen för *spisar, ugnar, kaminer, kolonner, lyktstolpar, staket, grafvårdar samt gjutna, icke med emalj eller annan ytbetäckning försedda grytor, pannor, mortlar, krubbor och afloppstrattar* måtte bestämmas till 2 öre per kilogram;

att tullsatsen å *bord, soffor, stolar, fotskrapor, spottlådor, port- och dörrfyllningar, lyktarmar, press- och strykjern samt gjutna, med emalj eller annan ytbetäckning försedda grytor, pannor, mortlar, krubbor och afloppstrattar* måtte bibehållas vid 8 öre per kilogram; samt

att jemväl tullsatsen för *kopiepressar, eldredeksaps- och paraply-ställ, blomsterställningar, trädgårdsurnor, kaffe- och köttqvarnar, fruktskalnings- och andra dylika för hushållsbehof afsedda maskiner* måtte bibehållas vid 15 öre per kilogram;» *Ang. tull å gröfre gjut-gods af jern.* (Forts.)

och allt detta af den anledning, att kammaren beslutat bibehållande af nu stadgad tullfrihet å tackjern.

Vidare anfördes icke. Kammaren afslog utskottets hemställan och biföll reservationen.

Mom. i) — m)

Biföllos.

Punkten 63.

Ang. tullen å koppar m. m.

Under afdelningen D) *Koppar* m. m. innehöll Kongl. Maj:ts förslag, i öfverensstämmelse med hvad tullkomitén förordat, bland annat följande bestämmelser:

»*Koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom mesing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.:

arbetad:

plåt och andra ämnen för vidare bearbetning; äfvensom bult och spik	1 kg.	5 öre.
rör och rördelar.....	1 kg.	10 öre.
tråd:		
förgylt eller försilfrad	1 kg.	2 kr. 50 öre.
öfverspunnen uteslutande med silke, annat textilämne eller papper; tullbehandlas såsom Karkasser.		
öfverdragen på annat sätt; äfvensom elektriska ledningskablar	100 kr.	10 kr.
andra slag	1 kg.	10 öre.»

Uti sin förut omförmälda, inom Andra Kammaren väckta motion, n:o 142, hade herr *Z. Larsson* från Upsala föreslagit följande tullsatser:

»kopparplåt under 10 mm. tjocklek	10 öre pr kilogr.
d:o 10 mm. tjocklek och deröfver	15 » » »
kopparrör, lödda	12 » » »
d:o solidt dragna	15 » » »
koppartråd, öfverdragen på annat sätt	15 » » »
d:o andra slag utan betäckning	15 » » »

Ang. tullen å
koppars m. m.
(Forts.)

Under mom. a) af förevarande punkt hemstälde nu utskottet:

»att Riksdagen ville, med afslag å herr Larssons motion, för så vidt den afser *plåt* och *rör* af ifrågavarande metall, besluta den ändring i hvad Kongl. Maj:t föreslagit, att i taxan skall, i stället för rubrikerna 408 och 409, införas en så lydande rubrik:

Koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.:

arbetad:

plåt och andra ämnen för vidare bearbetning,
äfvensom bult och spik samt rör och rördelar fria.»

Efter uppläsande häraf anförde:

herr Larsson från Upsala: Ehuru motionär, skall jag icke framställa yrkande om bifall till motionen, och icke heller skall jag motivera de förhållanden, som gifva ytterligare stöd för min åsigt, utan skall jag inskränka mig till att endast yrka bifall till tullkomiténs och Kongl. Maj:ts förslag.

Herr J. H. G. Fredholm: Jag skall endast be att få göra kammaren uppmärksam derpå, att, då man bestämmer tull på koppar, bestämmer man äfven tull på »metaller, sammansatta», hvilket är en mycket större och betydelsefullare grupp än koppar, så att tullförhöjning på artikeln koppar äfven medför tullförhöjning på allt, som räknas till sammansatta metaller, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall, gul metall; och förnämligast på arbeten af sådana ämnen.

Härmed var öfverläggningen slutad. Kammaren biföll utskottets hemställan.

I mom. b) hemstälde utskottet:

»att Riksdagen måtte, med afslag å herr Larssons motion i hvad den afser *tråd* af ifrågavarande metall, besluta, att i taxan skola, i stället för hvad Kongl. Maj:t i ämnet föreslagit, införas följande förändrade bestämmelser:

»*Koppar* och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.:

arbetad:

tråd:

förgylt eller försilfrad 1 kg. 2 kr. 50 öre.

»Koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom mesing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.:

Ang. tullen å koppar m. m.
(Forts.)

arbetad:

tråd:

öfverspunnen uteslutande med silke eller annat textilämne	1 kg.	1 kr.
öfverdragen på annat sätt; äfvensom elektriska ledningskablar		fria.
andra slag	1 kg.	10 öre.»

I fråga härom anförde

herr Larsson från Upsala: På samma skäl som i föregående moment skall jag äfven här anhålla om bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr Johansson i Noraskog: Jag tillåter mig att yrka bifall till utskottets hemställan i denna punkt. Den har tillkommit genom kompromiss emellan Första och Andra Kammarens utskottsledamöter och torde därför så mycket hellre böra bifallas.

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

Punkterna 64—71.

Biföllos.

Punkten 72.

Under rubriken 454 upptog Kongl. Maj:ts förslag en tullsats af 1 *Ang. tullen å krona 20 öre per kilogram för Nattsäckar, Kappsäckar och Hattfodral.* *nattsäckar m. m.*

Utskottet hemställde:

att den för ifrågavarande artiklar sålunda föreslagna tullsats måtte af Riksdagen godkännas.

I en vid punkten fogad reservation hemställde deremot Andra Kammarens samtliga ledamöter i utskottet: att tullsatsen för *Nattsäckar, Kappsäckar* och *Hattfodral* måtte bibehållas oförändrad eller vid 50 öre per kilogram.

Efter föredragning af punkten yttrade

herr Johansson i Noraskog: Jag anhåller att, med afslag å utskottets hemställan i denna punkt, kammaren måtte bifalla reservationernas förslag derom, att den nuvarande tullsatsen »jemväl för

Nattsäckar, Kappsäckar och *Hattfodral* måtte bibehållas oförändrad eller vid 50 öre per kilogram.»

Vidare anfördes icke. Med afslag å utskottets hemställan, biföll kammaren reservationen.

Punkterna 73—78.

Biföllos.

Punkten 79.

Ang. tullen å portföljer. För *Portföljer, andra slag än af hel- och halvesiden*, föreslog Kongl. Maj:t en tull af 1 kr. 20 öre per kilogram, och hemställde utskottet att hvad sålunda föreslagits måtte af Riksdagen godkännas.

Samtliga utskottsledamöter från Andra Kammaren hemställde deremot i en vid punkten fogad reservation, att tullsatsen för *Portföljer, andra slag*, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde

herr J. H. G. Fredholm: Jag skall be att få yrka bifall till den af utskottsledamöterna från denna kammare afgifna reservationen, nemligen:

»att tullsatsen för *Portföljer, andra slag*, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram.»

Vidare yttrades ej. Kammaren afslog utskottets hemställan och biföll reservationen.

Punkterna 80--82.

Biföllos.

Punkten 83.

Ang. tullen å sadelmakare- arbeten. Under rubriken 525, *Sadelmakarearbeten*, föreslog Kongl. Maj:t tullsatsens bestämmande till 1 krona 20 öre per kilogram.

Utskottet hemställde, att Kongl. Maj:ts förslag i denna del måtte af Riksdagen bifallas; hvaremot utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren i afgifven reservation yrkat:

att tullsatsen för *Sadelmakarearbeten, ej specificerade, med eller utan beslag* måtte bibehållas vid 50 öre per kilogram.

Beträffande denna punkt anförde

Herr J. H. G. Fredholm: I denna punkt skall jag anhålla om bifall till den af reservanterna från denna kammare afgifna reservationen, att

»tullsatsen för *Sadelmakarearbeten, ej specificerade, med eller utan beslag* måtte bibehållas vid 50 öre per kilogram.»

Vidare yttrades ej. Med afslag å utskottets hemställen bifölls reservationen.

Punkterna 84—89.

Biföllos.

Punkten 90.

Beträffande artikeln *Silke* föreslog Kongl. Maj:t dels, under rubriken 541, att *rått, ofärgadt* måtte åtnjuta tullfrihet, och dels, under rubriken 542, att *färgadt eller blekt* måtte draga en tull af 1 krona per kilogram. *Ang. tullen å råsilke.*

Under *mom. a)* af förevarande punkt hemställde utskottet: att hvad Kongl. Maj:t under rubriken 541 föreslagit måtte bifallas.

Emot denna utskottets hemställen hade reservationer afgifvits dels af herrar *J. Johansson* i Noraskog, *A. Andersson* i Intagan, *Arhusiander*, *Collander*, *S. M. Olsson* i Sörnäs, *Bokström*, *J. H. G. Fredholm* och friherre *von Schwerin*, hvilka hemställt, att för artikeln *silke: rått, ofärgadt* måtte bestämmas tull af 2 kronor per kilogram;

och *dels* af herrar *Jansson* i Krakerud och *Ola Bosson Olsson*, hvilka för nyssnämnda artikel föreslagit en tullsats af 3 kronor per kilogram.

Efter det utskottets hemställen blifvit uppläst, anförde

Herr *Johansson* i Noraskog: Jag skall be att få fästa uppmärksamheten uppå, att den föreliggande punkten varit föremål för rätt mycken öfverläggning inom bevillningsutskottet, och att just med afseende på det förslag, som utskottet framställt och kammaren redan bifallit angående tullen på sidenband och antagligen äfven gör angående sidenväfnader, man har ansett att den förhöjning i tull på den färdiga varan, som derigenom egt rum, ovilkorligen fordrar en förhöjning i tullen på råsilke. Då jag emellertid gjort mig underrättad derom, att det möter åtskilliga svårigheter att här i kammaren framställa proposition å ett

bestämt yrkande om bifall till den reservation, som vi ansett oss böra i ämnet afgifva, skall jag med anmälan om detta förhållande sluta med att icke framställa något yrkande i afseende å reservationen.

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

Mom. b).

Bifölls.

Punkten 91.

Ang. tullen å Skodon. För *Skodon, ej specificerade*, upptog Kongl. Maj:ts förslag följande bestämmelser:

» <i>Skodon, ej specificerade</i> :	
af hel- eller halvesiden	1 kg. 6 kr.
af yllefilt eller segelduk, med eller utan lädersulor	1 kg. 1 kr. 50 öre.
af annan väfnad, äfvensom af saffians-, karduans-, färgade, pressade eller lackerade skinn	1 kg. 4 kr.
med bottnar af trä, äfvensom becksöms- och sjöstöflar	1 kg. 60 öre.
andra slag	1 kg. 2 kr.

Anm. 1. Nätlade öfverdelar till skodon tullbehandlas såsom Skodon.

Anm. 2. Ingå i öfverdelar till skodon olika materialier, tullbehandlas varan såsom skodon af det slag, för hvilket högsta tullafgiften är bestämd; skolande dock afseende ej fästas å foder, resårer och stroppband.

Anm. 3. För askar, papper och dylikt omslag äfvensom för inlägg göres intet afdrag i vigten.»

Utskottet hemstälde:

»a) att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: af hel- eller halvesiden* bestämmas till 9 kronor per kilogram;

b) att den under rubriken 545 af Kongl. Maj:ts föreslagna tullsats, 1 krona 50 öre per kilogram, må bestämmas att gälla för *Skodon, ej specificerade: af annan väfnad än hel- eller halvesiden, med eller utan lädersulor*;

c) att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: af saffians-, karduans-, färgade, pressade eller lackerade skinn* höjes till 6 kronor per kilogram;

d) att tullen å *Skodon, ej specificerade: med bottnar af trä, äfvensom becksöms- och sjöstöflar* nedsättes till 25 öre per kilogram; samt

e) att hvad Kongl. Maj:ts i öfrigt rörande artikeln *Skodon, ej specificerade*, föreslagit, måtte af Riksdagen bifallas.»

Mom. a).

Ang. tullen å
Skodon
(Forts.)

Bifölls.

Mom. b.)

Emot utskottets hemställan i denna del hade reservation afgifvits af utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren, hvilka hemställt, att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: af annan väfnad än hel- eller halvesiden, med eller utan lädersulor* måtte bestämmas till 80 öre per kilogram.

I fråga härom anförde nu

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall be att, med anhållan om afslag å utskottets hemställan i denna punkt, få yrka bifall till reservanternas förslag, nemligen:

»att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: af annan väfnad än hel- eller halvesiden, med eller utan lädersulor* måtte bestämmas till 80 öre per kilogram».

Vidare yttrades ej. Med afslag å utskottets hemställan biföll kammaren reservanternas yrkande.

Mom. c) och d).

Biföllos.

Mom. e).

Äfven häremot hade Andra Kammarens utskottsledamöter reserverat sig under yrkande, att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: andra slag*, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram.

Herr Johansson i Noraskog begärde ordet och yttrade: Jag anhåller, att kammaren icke måtte oförändradt bifalla hvad reservanternas föreslagit, utan i stället på det sätt bifalla utskottets hemställan i denna punkt:

»att tullsatsen å *Skodon, ej specificerade; andra slag*, måtte bestämmas till 1 krona per kilogram.»

Vidare anfördes icke. Kammaren biföll utskottets hemställan i detta moment med den förändring, att tullsatsen för *Skodon, ej specificerade: andra slag*, bestämdes, på sätt reservanternas yrkat, till 1 krona per kilogram.

Punkterna 92—94.

Biföllos.

Punkten 95.

Ang. tullen å Sprutor. Med tillstyrkande af hvad Kongl. Maj:t i sådant afseende föreslagit hemställde utskottet under denna punkt, att nu gällande tull å *sprutor, brand- och trädgårds- äfvensom tillbehör*, 10 procent af värdet måtte bibehållas oförändrad.

Häremot hemställde utskottets ledamöter från Andra Kammaren i afgifven reservation, att ifrågavarande artiklar måtte förklaras tullfria.

Efter föredragning af punkten anförde

Herr Johansson i Noraskog: Jag tillåter mig att yrka afslag å utskottets ifrågavarande hemställan och bifall till vår — utskottsledamöternas ifrån Andra Kammaren — afgifna reservation, deruti yrkas: »att *Sprutor, brand- och trädgårds- äfvensom tillbehör* måtte förklaras tullfria.

Vidare yttrades ej. Kammaren biföll reservanternas hemställan.

Punkterna 96—102.

Biföllos.

Punkten 103.

Lades till handlingarne.

Punkterna 104—109.

Biföllos.

Punkten 110.

Ang. tullen å Vin. För *Vin* af till och med 25 procent alkoholhalt, på fat, större eller mindre, föreslog Kongl. Maj:t en tull af 50 öre per kilogram. För vin af enahanda alkoholhalt, inkommande på andra kärl, föreslogs en tull af 1 krona 50 öre per liter för mousserande och 80 öre per liter för icke mousserande.

Utskottet hemställde under förevarande punkt, att hvad Kongl. Maj:t sålunda föreslagit måtte bifallas.

Häremot hade reservation anmälts af herrar *Collander* och friherre *von Schwerin*, hvilka hemställt, att åt taxans bestämmelser rörande vin af till och med 25 procent alkoholhalt måtte gifvas följande, från Kongl. Maj:ts förslag afvikande, lydelse:

»Vin:

af till och med 25 procents alkoholhalt:		
på fat, större eller mindre.....	1 kilogram	30 öre
på andra kärl	1 liter	65 öre».

Ang. tullen å
vin.

(Forts.)

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde:

herr friherre von Schwerin: Som herrarne veta, har den vintull, som nu gäller och som under en lång följd af år varit gällande, varit och är fortfarande inskränkt till ett belopp af 15 öre per liter för vin utaf ända till 21 % alkoholstyrka, antingen det förekommer på kärl eller buteljer; och för det vin, hvars alkoholhalt ligger mellan 21 och 25 %, är tullen fastställd till 30 öre per kilogram, när det förekommer på fat, och till 65 öre per liter för vin på andra kärl. I dessa bestämmelser göres ingen skilnad mellan mousserande och icke mousserande viner. Nu har emellertid Kongl. Maj:t framlagt ett förslag att höja vintullen, hvilket ju är rätt och billigt, då man betänker, att franska handelstraktaten numera ej lägger något hinder i vägen för Riksdagens fria bestämmanderätt. Det belopp, till hvilket tullen föreslagits böra höjas, är emellertid enligt herr Collanders och min tanke alldeles för högt tilltaget. När man skall höja en sådan tull, bör man se till, att man icke bestämmer den till ett så högt belopp, att den kanske under vissa omständigheter kommer att till statskassan inbringa mindre, än hvad som skulle vara händelsen, om den bestämdes till ett måttligare belopp.

Kongl. Maj:t har föreslagit, att vin å fat skulle draga en tull mer än tre gånger så hög som den nuvarande, och för vin å buteljer föreslagit en tull, som i vissa fall skulle bli omkring fyra gånger så hög som den hittills gällande. Dessutom har Kongl. Maj:t föreslagit att göra en skilnad på mousserande och icke mousserande viner, en princip, som hittills i Sverige icke varit tillämpad. Mine herrar, det är visserligen sant, att en del mousserande viner äro dyrbara, men det fins en hel del sådana viner, som icke alls äro dyrbara, utan köpas för billigt pris, och säkert är, att det icke finnes några mousserande viner, som gå upp till det pris, som ofta betalas och begäres för vissa icke mousserande viner på buteljer, t. ex. så kallade châteauviner. Den föreslagna skilnaden mellan mousserande och icke mousserande viner tror jag på grund häraf icke vara tillfredsställande.

Jag har tillåtit mig att jemte herr Collander föreslå, att Riksdagen måtte besluta att sätta ifrågavarande tull till det belopp, som var bestämdt här i Sverige, innan den franska traktaten trädde i kraft. Det var en tull, som nu skulle motsvaras af 30 öre per kilogram för vin på fat och 65 öre pr liter för vin på buteljer. Som herrarne finna, är detta en temligen stor förhöjning; men vi ha i detta fall att stödja oss på både kommerskollegii och generaltullstyrelsens yttrande, och dessutom på yttranden af 1882 års tullkomité och den sedermera tillsatta differentialtullkomitén, hvilka båda enstämmigt yrkade på det belopp, som af herr Collander och mig föreslagits. Herrarne

Ang. tullen på skola betänka, att det är en hel del mousserande viner, som införas utifrån och som säljas till billigt pris och äro af närande beskaffenhet.
vin.
 (Forts.) Jag vill nu icke tala om sådana viner, som användas för sjuka och i våra lasarett och som i värde kanske stå till 60 à 70 öre pr liter.

Att då vilja lägga på dem en tull, så hög som den Kongl. Maj:t föreslagit, synes obilligt. Men då jag vet, att reservationen icke har någon utsigt till framgång i kammaren, vill jag afstå från yrkande om bifall dertill. Jag har dock ansett mig böra göra detta meddelande.

Herr Sjö: Jag skall deremot yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag. Detta är icke för hög tull, tvärtom; den kunde vara bra mycket högre, ja, jag vill till och med gå så långt, att jag skuile helst se, att importen af sådana varor helt och hållet förbjödes. Jag tror, att den, som vill hafva sådana varor som här är i fråga att förtulla, kan förskaffa sig dem inom landet. Här finnas ganska många fabriker, som tillverka, efter hvad sagts mig, rätt goda viner, hvadan jag i detta hänseende vill hafva höga tullar å vin; men då man icke gerna kan hoppas på någon högre tull än hvad här är föreslaget, yrkar jag bifall till Kongl. Maj:ts förslag.

Herr J. H. G. Fredholm: Jag vill icke upptaga till bemötande hvad den förste talaren anförde, men då man har en tillverkningsafgift af 50 öre på hvarje liter bränvin, torde det icke vara mer än rättvist och billigt att äsätta samma skatt på vin. Utan att för öfrigt ingå på lämpligheten af att sätta en ännu högre tullsats på vin, än den föreslagna, hvilket, såsom påpekats, kan hafva sina olägenheter, tror jag att det är bäst att bibehålla den siffra som här är föreslagen. Jag yrkar därför bifall till utskottets förslag.

Herr Lasse Jönsson: Med anledning af talarens på malmöbänken yttrande om de friska och goda viner, som importerats hit, skall jag be att få uppläsa följande ur en stockholmstidning hemtade upplysning.

»Den amerikanske konsuln i Bordeaux har sändt följande rapport till regeringen i Washington:

'De af phylloxera bland vinbergen i Bordeaux anställda härjningarna äro så stora, att drufskörden hvarje år betydligt aftager.

Detta är ett allmänt känt sakförhållande, liksom det icke heller är något nytt, att hälften af det vin, som utföres från Bordeaux, består af blandningar af ungerska, spanska och italienska viner.

Dessa blandas med en tillräcklig mängd vatten, göras väluktande med tillhjälp af kemiska essenser och säljas sedan såsom Séve de Médoc, Bouquet Médocam o. s. v.

Hittills har det dock varit föga bekant, att den franska regeringen, medan hon i Frankrike förbjuder försäljningen af förfalskade viner och strängt öfvervakar lagens tillämpning i detta afseende, likväl aldrig inskrider mot dem, som förfalska vin.

På de franska tullstationerna äro visserligen anställda skickliga kemister, som ha till uppdrag att noga undersöka allt vin, som införes i Frankrike, men de tillåta att de förfalskade sorterna, äfven om de äro aldrig så skadliga och dåliga, utföras ur landet, ja, de gynna till och med export, emedan de med nöje se att dessa viner komma ur landet, då de gemenligen innehålla farliga ämnen.

Ang. tullen å
vin.
(Forts.)

Konsuln anbefaller till sist de amerikanska myndigheterna att å alla tullstationer anställa kemister för att hindra införseln af de skadliga och dåliga franska vinerna.»

Jag önskar, att detta måtte inflyta i protokollet, på det att der icke må stå utan gensaga det påståneet, att det skulle vara en så stor förlust att icke få in här i landet de förträffliga utländska vinerna.

Härmed var öfverläggningen i detta ämne slutad. Efter af herr talmannen i sådant afseende gifven proposition biföll kammaren utskottets hemställan.

Punkterna 111 och 112.

Biföllos.

Punkten 113.

Under gruppen *Väfnader* upptog Kongl. Maj:ts förslag under rubriken 666, för *helsiden, guld- och silfvertyg derunder inbegripna*, en tullsats af 12 kronor och, under rubriken 667, för *halfsiden*- 4 kronor, allt per kilogram räknadt; öfverensstämmande dessa tullsatser med de af tullkomitén föreslagna.

Ang. tullen å
väfnader
(siden-)

I *mom. a)* af förevarande punkt hemstälde emellertid utskottet: att tullsatsen för de i rubriken 666 af Kongl. Maj:ts förslag till tulltaxa upptagna slag af väfnader måtte bestämmas till 8 kronor per kilogram.

Ordet begärdes af:

herr Ola Bosson Olsson, hvilken inom utskottet varit af skiljaktig mening och nu yttrade:

På de skäl jag uttalade vid 5 punkten i detta betänkande rörande sidenband, vill jag i denna punkt yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag om en tull af 12 kronor per kilogram för helsiden och 4 kronor per kilogram för halfsiden.

Herr J. H. G. Fredholm anförde: Äfven om det beslut kammaren fattat i fråga om tullen på sidenband skulle föranleda dertill, att denna tull af 12 kronor per kilogram skulle blifva Riksdagens beslut, synes mig icke vara tillräcklig anledning till att äfvenledes höja tullen på

Ang. tullen å sidenväfnader till detta belopp. Jag yrkar därför bifall till utskottets väfnader förslag om en tull af 8 kronor per kilogram. (siden.)

Vidare yttrades ej. Utskottets hemställan bifölls.

Mom. b).

Bifölls.

Punkten 114.

Ang. tullen å väfnader (ylle-) Beträffande Väfnader, ylle- upptog Kongl. Maj:ts förslag, bland annat, under rubriken 668, för pressduk, äfvensom ändlös maskinfilt för fabriksbehof en tull af 25 öre per kilogram.

Utskottet hemställde,

att hvad sålunda af Kongl. Maj:t föreslagits måtte af Riksdagen godkännas.

Utskottets samtliga ledamöter från Andra Kammaren hemställde deremot i afgifven reservation:

att jemväl den under *ylleväfnader* i rubriken 668 upptagna artikel *ändlös maskinfilt för fabriksbehof* måtte förklaras tullfri.

Efter föredragning af punkten anförde

herr Johansson i Noraskog: Jag skall be att få yrka afslag å utskottets hemställan och på samma gång bifall till hvad reservanterna från Andra Kammaren hemställt, men dock med en liten ändring i detta yrkande, så att det kommer att lyda på följande sätt:

att utskottets hemställan i hvad den angår *ylleväfnader*, under rubriken 668, måtte bifallas med den ändring, att den deri upptagna artikel *ändlös maskinfilt för fabriksbehof* måtte förklaras tullfri.

Jag anhåller om proposition på detta mitt yrkande.

Vidare yttrades ej. Kammaren biföll det af herr Johansson nu framställda yrkande.

Punkten 115.

Ang. tullen å väfnader (af lin m. m.) I afseende å Väfnader af lin, hampa m. m. a) släta, tvåskaftade och sådana kyprade, hvilkas hela yta är till väfnadssättet likartad (icke mönsterväfd), satin eller atlasväfnad undantagen, föreslog Kongl. Maj:t. under rubriken 671, för dem som på en yta af 1 centimeter i quadrat innehålla tillsammans högst 25 varp- och inslagstrådar, äfvensom all

segelduk, en tull af 25 öre per kilogram, under rubriken 672, för dem, som på en yta af 1 centimeter i kvadrat innehålla tillsammans mer än 25 till och med 35 varp- och inslagstrådar, 45 öre per kilogram och under rubriken 673, för dem, som på en yta af 1 centimeter i kvadrat innehålla tillsammans mer än 35 till och med 50 varp- och inslagstrådar, 1 krona per kilogram.

Ang. tullen å väfnader (af lin m. m.)
(Forts.)

Under *mom. a)* af förevarande punkt hemställde utskottet, att hvad Kongl. Maj:t under rubriken 671 föreslagit måtte bifallas.

Häremot hade utskottsledamöterna från Andra Kammaren reserverat sig och yrkat: att tullsatsen för de under rubriken 671 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bestämmas till 20 öre per kilogram.

I fråga härom yttrade

herr Johansson i Noraskog: Jag ber att få yrka afslag å utskottets hemställan i denna punkt och bifall till Andra Kammarens utskottsledamöters reservation, som innehåller:

»att tullsatsen för de under rubriken 671 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bestämmas till 20 öre per kilogram.»

Vidare anfördes ej. Kammaren afslog utskottets hemställan och biföll reservanternas yrkande.

I *mom. b)* hemställde utskottet, att den under rubriken 672 af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats måtte godkännas.

Äfven härutinnan hade utskottets ledamöter från Andra Kammaren hyst en afvikande mening och yrkat: att tullsatsen för de under rubriken 672 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bibehållas vid 35 öre per kilogram.

Herr Johansson i Noraskog begärde ordet och yttrade: Äfven i detta moment ber jag att få yrka afslag å utskottets hemställan och bifall till reservanternas förslag derom:

»att tullsatsen för de under rubriken 672 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bibehållas vid 35 öre per kilogram.»

Herr Erikson i Rydboholm anförde: Jag skall dermot be att få yrka bifall till utskottets förslag. Jag anser, att en tull af 45 öre per kilogram är den rigtiga.

Härmed var öfverläggningen slutad. Reservationen bifölls.

Ang. tullen å väfnader (af lin m. m.) Under *mom. c)* hemstälde utskottet, att likaledes Kongl. Maj:ts förslag under rubriken 673 måtte bifallas.

(Forts.)

I afgifven reservation hemstälde deremot utskottsledamöterna från Andra Kammaren:

att tullsatsen jemväl för de under rubriken 673 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bibehållas oförändrad eller vid 90 öre per kilogram.

Herr Johansson i Noraskog yttrade: Äfven i fråga om moment c) skall jag be att få yrka afslag å utskottets hemställan och bifall till reservanternas förslag derom:

»att tullsatsen jemväl för de under rubriken 673 i tulltaxeförslaget upptagna artiklar måtte bibehållas oförändrad eller vid 90 öre per kilogram.»

Vidare anfördes ej. Kammaren biföll reservanternas yrkande jemväl i denna del.

Punkten 116.

Ang. tullen å väfnader (bomulls-) I fråga om *Väfnader, bomulls-*, upptog Kongl. Maj:ts förslag, under rubriken 678, för *maskinfilt, ändlös för fabriksbehof*, en tullsats af 20 öre per kilogram, äfvensom, under rubriken 679, för *segelduk* en tullsats af likaledes 20 öre per kilogram.

Utskottet hemstälde:

a) att hvad Kongl. Maj:t under rubriken 678 föreslagit måtte bifallas;

b) att jemväl den under rubriken 679 af Kongl. Maj:t föreslagna tullsats måtte godkännas.

Andra Kammarens ledamöter hade häremot reserverat sig och yrkat:

a) att jemväl den under *bomullsväfnader* i rubriken 678 upptagna artikel *maskinfilt, ändlös för fabriksbehof*, måtte förklaras tullfri; och

b) att tullsatsen för den under *bomullsväfnader* i rubriken 679 upptagna artikel *segelduk* måtte bestämmas till 15 öre per kilogram.

Efter föredragning till en början af *mom. a)* af utskottets hemställan yttrade

herr Johansson i Noraskog: Jag anhåller att få yrka *Ang. tullen å väfnader (bomulls-)* afslag å utskottets hemställan i denna punkt och bifall till reservanternas hemställan derom:

»att jemväl den under *bomullsväfnader* i rubriken 678 upptagna artikel *maskinfilt, ändlös för fabriksbehof*, måtte förklaras tullfri.»

(Forts.)

Vidare anfördes icke. Kammaren biföll hvad reservanterna i fråga om mom. a) hemställt.

Beträffande derefter *mom. b)* anförde:

Herr Johansson i Noraskog: Jag skall be äfven här att få yrka afslag å utskottets hemställan och bifall till reservanternas hemställan derom:

»att tullsatsen för den under *bomullsväfnader* i rubriken 679 upptagna artikel *segelduk* måtte bestämmas till 15 öre per kilogram.»

Herr Swartling: Jag skall be att få yrka bifall till Kongl. Maj:ts förslag af det enkla skäl, att det är lämpligt att tullsatsen å *segelduk* ej är lägre än å *garn*. Nu är tullsatsen å tvinnadt garn 20 öre per kilogram. Genom bifall till Kongl. Maj:ts förslag skulle tullsatsen å *segelduk* äfven blifva 20 öre per kilogram.

Herr Collander: På det skäl, som i reservationen anförts, att *segelduk* har stor betydelse för tvenne af vårt lands viktigare näringar, rederinäringen och fiskebedriften, hvarför denna artikel ej bör förnyras genem en särskild tull utöfver tullsatsen å garnet, skall jag yrka bifall till reservanternas förslag.

Herr Swartling: Jag tror för min del, att hvarken ur industriens eller ur sjöfartens synpunkt det kan hafva någon synnerligt stor betydelse, om tullsatsen sättes till 15 eller 20 öre. Men jag anser det vara i hög grad oegentligt att sätta tullen på väfnad lägre än på garn. Tullen på garn är 20 öre. Det torde då vara olämpligt att sätta tullen på väfnad till 15 öre. Jag vidhåller mitt yrkande.

Herr J. H. G. Fredholm: Jag skall be att få nämna, att den oegentlighet, som den senaste talaren framhöll, icke är ny. Den har existerat förut och reservanterna hafva således endast föreslagit bibehållandet af hvad som förut utan olägenhet egt bestånd.

Herr Swartling: Jag vill blott säga, att jag icke blef öfvertygad af det skäl, som den senaste talaren anförde.

Herr Johansson i Noraskog: Jag ber att få lemna der ytterligare upplysningen, att den tullsats vi föreslagit är 1 öre högre

Ang. tullen å väfnader (bomulls-) å än förut. Den nu gällande tullsatsen är endast 14 öre. Vi hafva således sökt afhjelpa den anmärkta oegentligheten.

(Forts.)

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad samt herr talmanen till proposition upptagit de olika yrkandena, biföll kammaren utskottets under mom. b) gjorda hemställan.

Punkterna 117 och 118.

Biföllos.

Punkten 119.

Ang. ändringar i tulltaxeunderrättelserna.

I § 5 af tulltaxeunderrättelserna hade Kongl. Maj:t föreslagit en mindre ändring, nemligen införande af föreskrift derom, att godsegaren skulle vid uppgifvande af varans inköpspris medräkna, jemte frakt m. m., hvarom redan nu är stadgadt, äfven *emballage*; och hemställde utskottet:

att åt ifrågavarande § måtte gifvas den förändrade lydelse, som Kongl. Maj:t föreslagit.

Deremot yrkade utskottsledamöterna från Andra Kammaren i afgifven reservation, att den nuvarande lydelsen af § 5 i tulltaxeunderrättelserna måtte bibehållas oförändrad.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, anförde

herr J. H. G. Fredholm: På grund af de skäl, som af Andra Kammarens ledamöter i bevillningsutskottet angifvits i den af dem afgifna reservation, skall jag anhålla att få yrka:

»att den nuvarande lydelsen af § 5 i tulltaxeunderrättelserna måtte bibehållas oförändrad.»

Vidare yttrades ej. Kammaren biföll reservanternas yrkande.

Punkten 120.

För § 8 af tulltaxeunderrättelserna föreslog Kongl. Maj:t följande delvis förändrade lydelse:

»1. Innehafvare af svenskt skeppsvarf eller verkstad, der fartyg af mer än 40 tons afgiftspliktig drägtighet, vare sig svenskt eller utländskt, blifvit nybyggdt, förbyggdt eller repareradt, vare berättigad att för dervid använda, från utrikes ort införda tillpligtiga materialier och skeppsförnödenheter, som ej äro hänförliga till husgerådssaker eller proviantartiklar, restitutionsvis återbekomma den erlagda tullafgiften, under vilkor:

a) att afsigten med de införda materialiernas och skeppsförnödenheternas användning till förberörda ändamål vid deras införsel och an- *Ang. ändringar i tulltaxe- underrättelserna.*
gifning till tullbehandling skriftligen anmäles;

b) att det fartyg, till hvilket materialierna och skeppsförnödenheterna användas, inom två år efter deras införsel till riket styrkes vara i fullfärdigt skick;

(Forts.)

c) att varfvets eller verkstadens innehafvare eller föreståndare, när fartyget är fullt färdigt, till generaltullstyrelsen aflemnar en af honom under edlig förpligtelse afgifven och af tvenne hans biträden, som med arbetet tagit befattning, bestyrkt noggrann förteckning öfver myckenheten af alla till fartyget använda olika materialier och skeppsförnödenheter, materialförlusten vid arbetet deri inberäknad, för hvilka restitution af tullafgift sökes, jemte under samma förpligtelse afgifven försäkran, att dessa materialier och förnödenheter äro af utländskt ursprung, och att full införseltull för dem blifvit behörigen erlagd, samt uppgift om tiden, då de till riket inkommit, och den lägenhet, med hvilken införseln skett; samt

d) att varfs- eller verkstadsinnehafvaren är förbunden att underkasta sig all den kontroll i öfrigt, hvilken generaltullstyrelsen kan finna skäligt föreskrifva.

2. De skeppsförnödenheter, hvarmed ett svenskt från utrikes ort återvändande fartyg under resan blifvit försedt, äro icke underkastade tull, så länge de förblifva i samma fartygs bruk.»

Utskottet hemstälde: att åt ifrågavarande § måtte gifvas den förändrade lydelse, som af Kongl. Maj:t sålunda föreslagits.

Jemväl häremot hade Andra Kammarens samtliga ledamöter i utskottet reserverat sig, under yrkande, »att den nuvarande lydelsen af § 8 mom. 1 i punkt d) oförändrad bibehålles.»

Herr J. H. G. Fredholm yttrade: Af samma skäl som förut skall jag anhålla, att kammaren behagade bifalla hvad reservanterna från denna kammare här föreslagit, nemligen:

»att den nuvarande lydelsen af § 8 mom. 1 i punkt d) oförändrad bibehålles».

Vidare anfördes icke. Reservationen bifölls.

Punkten 121.

Lades till handlingarne.

Under *punkten 122* hemstälde utskottet, som vid de öfriga bestämmelser i Kongl. Maj:ts förevarande förslag till tulltaxa, hvilka ej blifvit vare sig i nu föreliggande betänkande eller i utskottets betän- *Ang. öfriga bestämmelser i förslaget till ny tulltaxa.*

Ang. öfriga kande n:o 2 särskildt omförmälda, icke haft något att anmärka, att bestämmelser i förslaget till samtliga dessa bestämmelser måtte af Riksdagen godkännas.
ny tulltaxa.

(Forts.)

Efter föredragning af punkten anförde

herr Pehrson i Törneryd: I ingressen till föreliggande betänkande anför utskottet, att det reserverat tullen å kaffe och tullen å tobak tills vidare, tydligen i afsigt att man skulle kunna lämpa tullsatserna å dem efter som den blifvande statsregleringen för nästa år kan kräfvä. Jag gillar denna uppfattning hos bevillningsutskottet till fullo. Men jag skulle önska, att kammaren ville utsträcka den något längre, och jag hoppas, att bevillningsutskottets ledamöter ingenting böra hafva deremot och att de således icke skola hafva någon anledning att motsätta sig en återremiss af den del af ifrågavarande 122 punkt, som handlar om spritvaror. Det heter här i sista stycket af den föredragna punkten: »får utskottet, som vid de öfriga bestämmelser i Kongl. Maj:ts förvarande förslag till tulltaxa, hvilka ej blifvit här ofvan särskildt omförmälda, icke haft något att anmärka, hemställa, att samtliga dessa bestämmelser måtte af Riksdagen godkännas».

Med anledning häraf anhåller jag få framställa det yrkande, att punkten måtte godkännas i öfrigt, men att man derifrån gör det undantaget, att hvad som finnes upptaget i Kongl. Maj:ts förslag till tulltaxa under rubrikerna 68, 69, 70, 71, 72, 73 och 108, hvilka rubriker hafva följande lydelse: »bränvin och sprit på fat, större eller mindre, säd, potatis eller andra jordfrukter, ris (arrak), socker (rom), vindrufvor (konjak), annan frukt, bränvin och sprit på kärl och fernissa-sprit» måtte till utskottet återremitteras.

Herrarne torde tydligen förstå, att jag med detta yrkande om återremiss af den del utaf den föredragna punkten, som jag nu har närmare specificerat, afser att sätta herrar ledamöter af bevillningsutskottet i tillfälle att, då de skola uppgöra förslag till nästa års statsreglering, lämpa tullsatsen för de af mig anförda artiklarne i tulltaxan efter som de anse, att förhållandena kräfvä.

Herr *Svensson* från Karlskrona instämde häruti.

Herr *Johansson* i Noraskog yttrade: Jag skulle väl egentligen icke vilja motsätta mig detta förslag, men jag tror icke att det gagnar till någonting, därför att utskottet verkligen tagit den saken i öfvervägande, då utskottet genomgick den del af tulltaxan, som är i fråga att nu återremitteras. Det är nemligen förhållandet, att vill man höja tullen på spritvaror i allmänhet, måste dermed nödvändigt följa, att man äfven måste höja bränvinstillverkningskatten; och då utskottet icke haft tid och tillfälle att egna sin uppmärksamhet åt särskildt denna del af bränvinsbeskattningen för att hinna få in tulltaxeförslaget så tidigt, att det icke skulle alltför mycket uppskjuta Riksdagens afslutande, lernade man dessa artiklar å sido och nöjde sig med att endast reservera

artiklarne »kaffe och tobak». Jag har förut erinrat derom, att, så vidt jag kunnat erfaras, behovet af en skatte- eller tullförhöjning i detta fall icke är så stort som man kunnat vänta, därför att Riksdagen icke bifallit åtskilliga omfattande förslag om ordnandet af försvarsväsendet och dylikt, som skulle kräfva dryga kostnader. Jag tror för den skull, att den önskade återremissen är alldeles öfverflödigt, och jag skulle således vilja anhålla, att kammaren måtte bifalla hvad utskottet hemställt i punkten 122.

Ang. öfriga bestämmelser i förslaget till ny tulltaxa.

I detta yttrande instämde herr *Gumælius*.

Sedan öfverläggningen härmed förklarats slutad, och herr talmannen till proposition upptagit de olika yrkandena, biföll kammaren utskottets hemställan.

Punkten 123, som genom tryckfel origtigt erhållit n:o 124.

Bifölls.

§ 4.

Herr talmannen tillkännagaf, att, enligt vid talmansöfverläggningarne fattade beslut, arbetsplena komme att hållas i båda kamrarna jemväl nästa måndag den 9 dennes samt gemensamma omröstningar att anställas vid början af kamrarnes sammanträden nästkommande onsdag den 11 innevarande maj.

§ 5.

Herr Persson i Mörarp erhöi på begäran ordet och yttrade: Då det för riksdagsarbetets gång torde vara nödvändigt att, så vida man icke skall onödigtvis förlänga Riksdagen, så fort som möjligt afgöras sådana ärenden, angående statsutgifter eller bevilning, hvarom kamrarna möjligen kunna stanna i olika beslut och hvilka således måste föranleda gemensamma omröstningar, tager jag mig friheten hemställa, att kammaren måtte besluta, att till nästa plenum främst bland förut två gånger bordlagda ärenden måtte uppföras statsutskottets utlåtanden: n:o 7 a, om anslag till nya byggnader vid statens jernvägstrafik m. m. och n:o 62, angående anvisande af de i regeringsformens 63 § föreskrifna kreditivsummor samt derefter bland de i dag för andra gången bordlagda ärenden statsutskottets utlåtande n:o 70, angående anordnande i Vadstena af en asyl för sinnessjuka och bevilningsutskottets betänkande n:o 10, angående vilkoren för försäljning af brännvin.

Denna hemställan bifölls af kammaren; och skulle i följd häraf statsutskottets utlåtanden och memorial n:is 7 a, 62 och 70 samt bevilningsutskottets betänkande n:o 10 i nu nämnd ordning uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden å föredragningslistan för nästa sammanträde.

§ 6.

Till bordläggning anmäldes:

statsutskottets memorial n:o 72, i anledning af Andra Kammarens återremiss af mom. b) och d) under punkten 20 af statsutskottets utlåtande n:o 9, angående regleringen af utgifterna under riksstatens *åttonde* hufvudtitel; samt

bevillningsutskottets betänkande n:o 11, i anledning af väckt motion om nedsättning i portot för lokalbrefkort.

Dessa ärenden skulle uppföras främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 3,27 e. m.

In fidem

Hj. Nehrman.